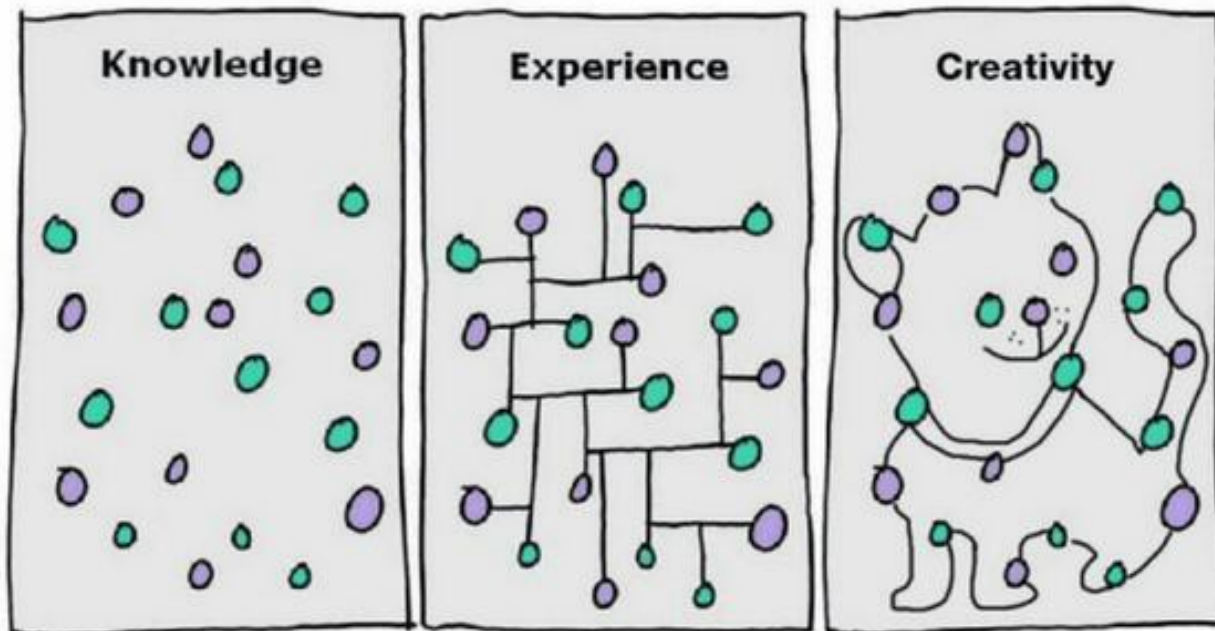
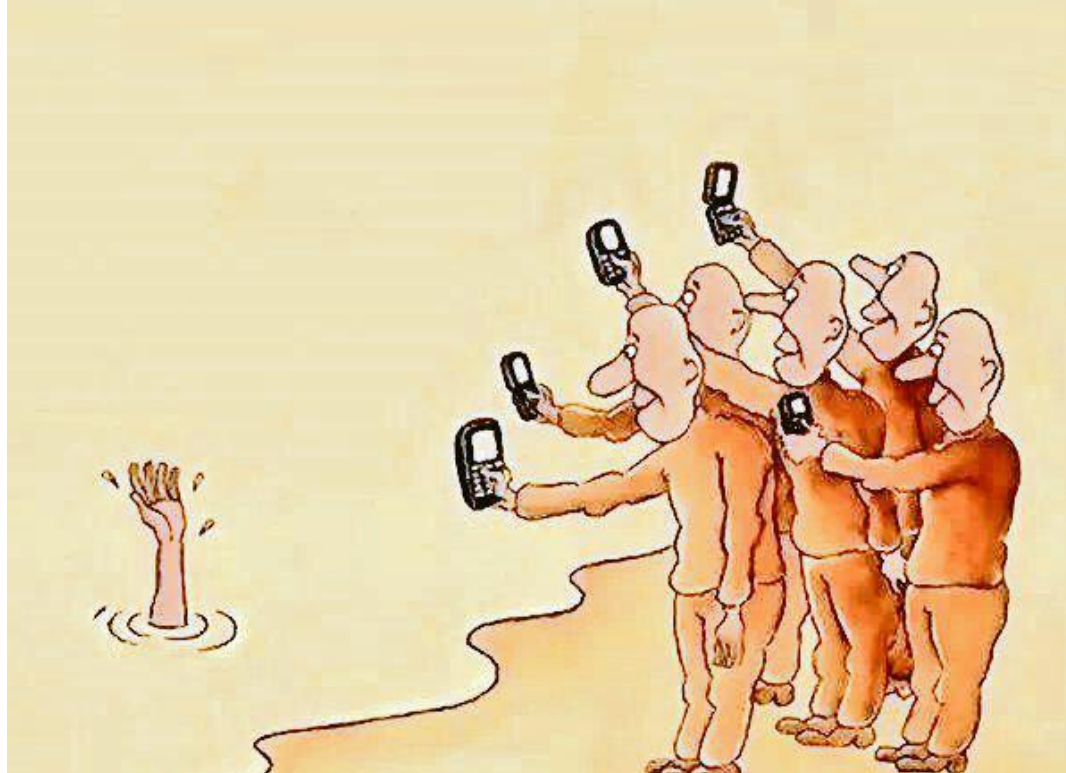

Διαμορφωτική αξιολόγηση: Στρατηγικές που διευκολύνουν τη μάθηση

Πήλιουρας Παναγιώτης

Στόχοι

1. Να συζητήσουμε για όψεις της διαμορφωτικής αξιολόγησης.
2. Να συζητήσουμε για πρακτικές διαμορφωτικής αξιολόγησης.

The Top 10 influences on achievement

Self-reported grades ($d=1.44$)

Piagetian programs ($d=1.28$)

Formative evaluation ($d=.9$)

Micro teaching ($d=.88$)

Acceleration ($d=.88$)

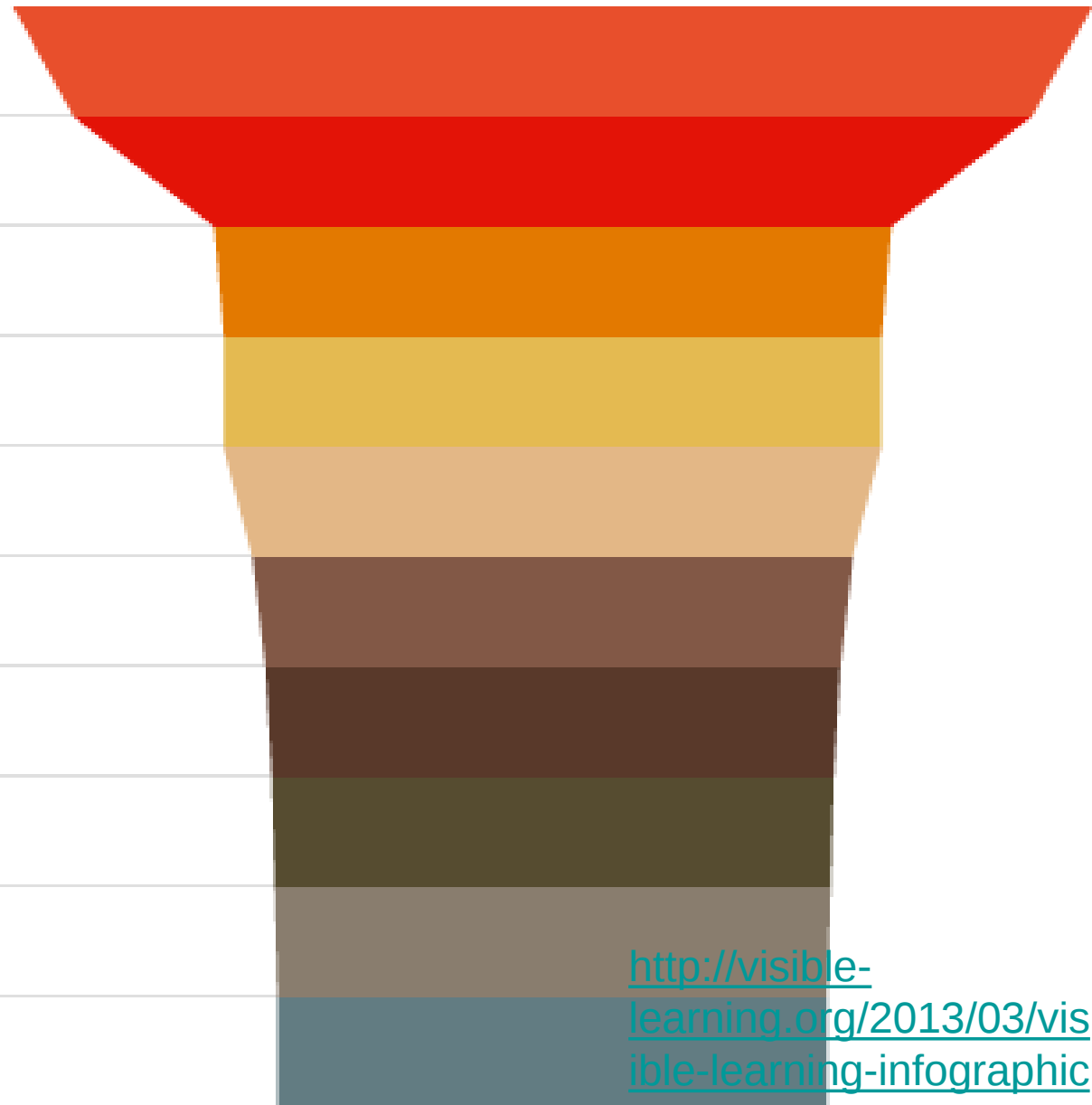
Classroom behavioral ($d=.8$)

Comprehension interventions...

Teacher clarity ($d=.75$)

Reciprocal teaching ($d=.74$)

Feedback ($d=.73$)

<http://visible-learning.org/2013/03/visible-learning-infographic>

Visible learning for teachers: Maximizing Impact on Learning (Hattie 2012)

Σύμφωνα με το Hattie οι αποτελεσματικοί δάσκαλοι παρουσιάζουν τις ακόλουθες διαστάσεις στη διδασκαλία τους:

- Μπορούν να επιλέξουν τους πιο σημαντικούς τρόπους για να αναπαραστήσουν το αντικείμενο που θα διδάξουν.
- Είναι ικανοί να δημιουργήσουν το κατάλληλο κλίμα για τη διδασκαλία
- Παρακολουθούν τη διαδικασία της μάθησης και προσφέρουν ανατροφοδότηση σε όλους/ες τους/τις μαθητές/τριές τους
- Επηρεάζουν τους διαδικαστικούς αλλά και τα πιο ουσιαστικούς επιδιωκόμενους/επιτεύξιμους μαθησιακούς στόχους.

- 1 Be clear about what you want your students to learn
- 2 Tell your students what they need to know & show them what they need to be able to do
- 3 Use questions to check that your students understand things
- 4 Have students summarise new information in a graphical way
- 5 Give your students plenty of practice spaced out over time
- 6 Provide your students with feedback so they can refine their efforts
- 7 Allow time for every child to succeed
- 8 Get students working together in productive ways
- 9 Teach students 'strategies' as well as content
- 10 Nurture metacognition

10 αποτελεσματικές διδακτικές πρακτικές που στηρίζονται σε ερευνητικά δεδομένα (1/2)

1. Θέτουμε ξεκάθαρους στόχους/Είμαστε ξεκάθαροι με το τι επιθυμούμε να μάθουν οι μαθητές μας.
2. Ενημερώνουμε τους μαθητές μας τι χρειάζεται να γνωρίζουν και τους δείχνουμε τι χρειάζεται να είναι ικανοί να κάνουν.
3. Χρησιμοποιούμε ερωτήσεις για να ελέγξουμε την κατανόηση των μαθητών μας.
4. Δίνουμε τη δυνατότητα στους μαθητές μας να συνοψίσουν τις νέες πληροφορίες με έναν διαγραμματικό τρόπο - δημιουργώντας εννοιολογικούς χάρτες / αναπαράστασεις.
5. Δίνουμε στους μαθητές μας χρόνο, μέσω αποσβαίνουσας καθοδήγησης, να κάνουν πρακτική στις νέες γνώσεις και δεξιότητες. Οι έρευνες δείχνουν ότι οι μαθητές τα καταφέρνουν καλύτερα όταν μετά από έναν ορισμένο χρόνο τους δίνεται η δυνατότητα να ασχοληθούν με πρακτικό τρόπο με το ίδιο θέμα.

- 1 Be clear about what you want your students to learn
- 2 Tell your students what they need to know & show them what they need to be able to do
- 3 Use questions to check that your students understand things
- 4 Have students summarise new information in a graphical way
- 5 Give your students plenty of practice spaced out over time
- 6 Provide your students with feedback so they can refine their efforts
- 7 Allow time for every child to succeed
- 8 Get students working together in productive ways
- 9 Teach students 'strategies' as well as content
- 10 Nurture metacognition

10 αποτελεσματικές διδακτικές πρακτικές που στηρίζονται σε ερευνητικά δεδομένα 2/2/

6. Προσφέρουμε στους μαθητές μας ανατροφοδότηση έτσι ώστε να μπορούν να βελτιώσουν την προσπάθειά τους και τις πρακτικές τους.
7. Διαθέτουμε τον απαραίτητο χρόνο που χρειάζεται κάθε παιδί για να πετύχει/να βιώσει το αίσθημα της επιτυχίας.
8. Ενθαρρύνουμε και προωθούμε την από κοινού/ομαδική εργασία των μαθητών μας με κατάλληλα μαθησιακά έργα, κατάλληλη καθοδήγηση και άλλους παραγωγικούς τρόπους.
9. Διδάσκουμε στους μαθητές μας στρατηγικές, όπως βέβαια και περιεχόμενο.
10. Καλλιεργούμε τις μεταγνωστικές τους δεξιότητες.

Είδη αξιολόγησης των μαθησιακών επιτευγμάτων

(α) **η διαγνωστική ή εισαγωγική αξιολόγηση (*diagnostic or entry assessment*)**, που γίνεται στην αρχή του σχολικού έτους ή πριν από τη διδασκαλία κάποιου θέματος, προκειμένου να ελέγξει ο εκπαιδευτικός τις προϋπάρχουσες γνώσεις, ικανότητες ή στάσεις των μαθητών και τον βαθμό ετοιμότητάς τους, για όσα πρόκειται να διδαχθούν.

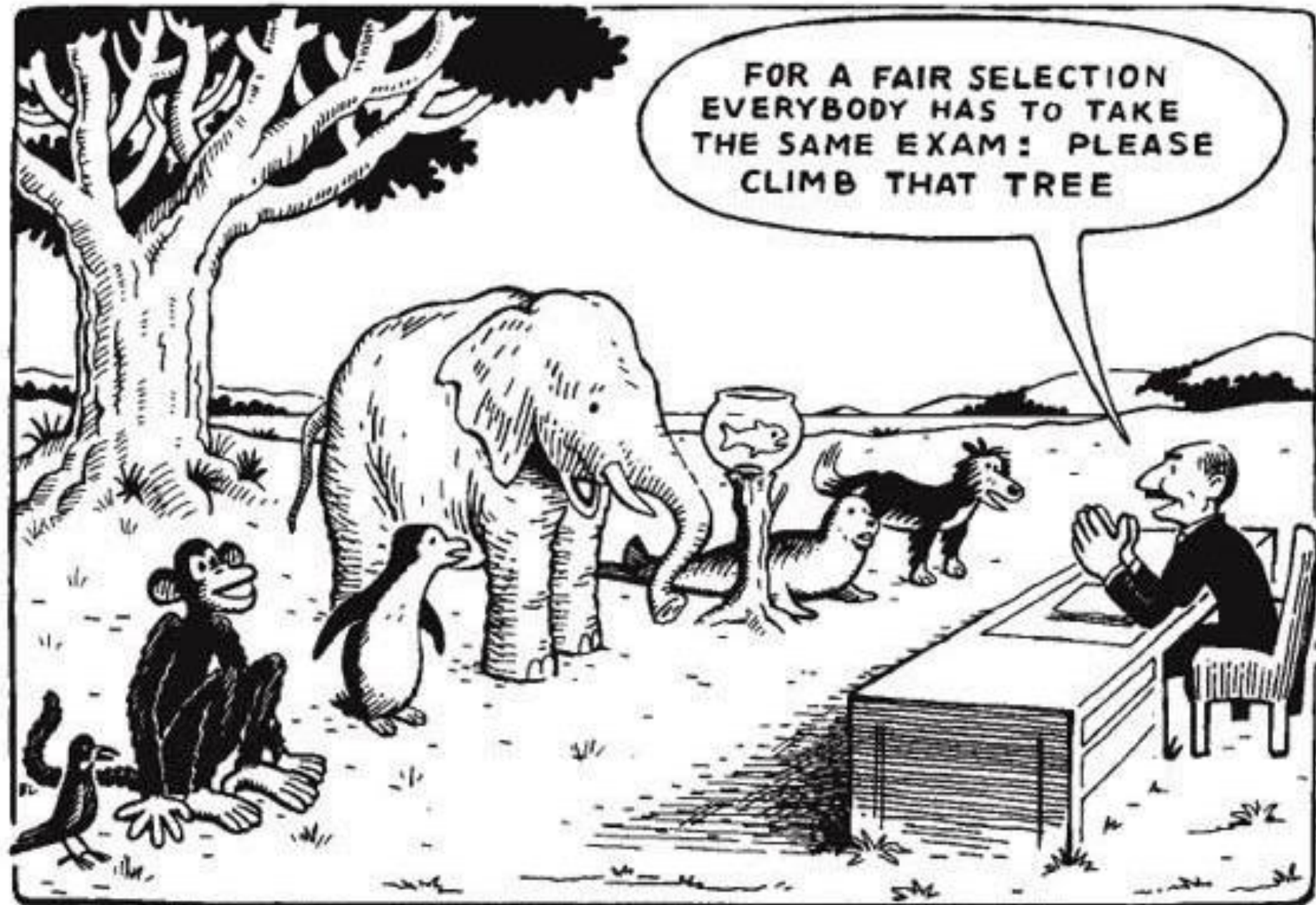

(β) **η διαμορφωτική αξιολόγηση (*formative assessment*)**, δηλαδή διαδικασία ρέουσα και πλήρως ενσωματωμένη στη διδακτική διαδικασία, η οποία αποβλέπει στον συνεχή έλεγχο της κατάκτησης των διδακτικών στόχων και της επίτευξης της μάθησης. Δηλαδή, αποβλέπει στη συστηματική συλλογή πληροφοριών απαραίτητων, για να λάβει ο εκπαιδευτικός αποφάσεις σχετικά με την τελική αξιολόγηση και βαθμολόγηση των μαθητών. *assessment for learning - assessment as learning*,

(γ) **η τελική αξιολόγηση (*summative assessment*)**, επιτελείται κατά την ολοκλήρωση μιας ενότητας, ενός τριμήνου, ενός εξαμήνου, μιας ακαδημαϊκής χρονιάς, κυρίως για να αποδοθεί κάποιος βαθμός και να ταξινομηθούν οι μαθητές.

FOR A FAIR SELECTION
EVERYBODY HAS TO TAKE
THE SAME EXAM: PLEASE
CLIMB THAT TREE

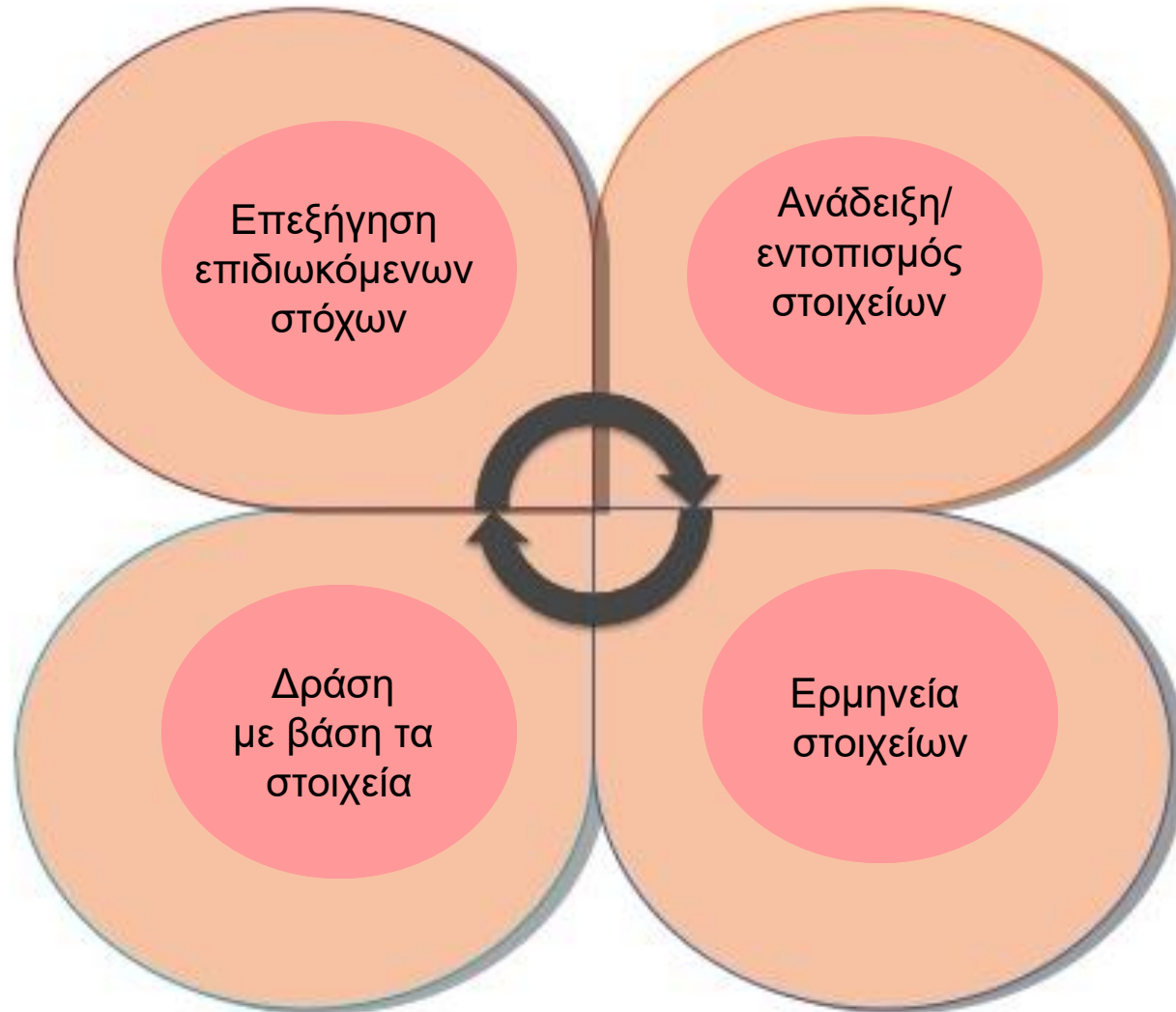

Διαμορφωτική αξιολόγηση

Ενσωματώνεται κατά τη διάρκεια της ενότητας ή της διδακτικής παρέμβασης.

- Αποσκοπεί στον έλεγχο της πορείας των μαθητών προς την κατάκτηση των εκπαιδευτικών στόχων
 - ανατροφοδότηση για την πρόοδο των μαθητών
 - ανατροφοδότηση για την επίτευξη των μαθησιακών επιδιώξεων
 - ευκαιρίες για διόρθωση παρανοήσεων
 - ανάγκη τροποποίησης της διδασκαλίας.
- Χρησιμοποιείται οποιαδήποτε πρακτική στην τάξη, κατά την οποία εξάγονται, ερμηνεύονται και χρησιμοποιούνται «αποδείξεις» για την απόδοση κάθε μαθητή.

Η διαδικασία της διαμορφωτικής αξιολόγησης

Διαμορφωτική αξιολόγηση

Η διαμορφωτική αξιολόγηση ενσωματώνεται σε όλα τα στάδια υλοποίησης ενός μαθήματος

Πριν από το μάθημα

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος

Μετά το μάθημα

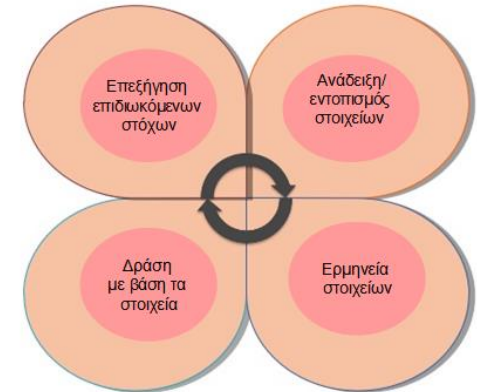

Ο μαθητής: Καταλαβαίνει το στόχο του μαθήματος και στοχάζεται τι γνωρίζει για το θέμα.
Δάσκαλος: αποφασίζει τι γνωρίζει ο μαθητής και τι μπορεί να κάνει.

Ο μαθητής: παρακολουθεί την πρόοδό του
Δάσκαλος: παρακολουθεί τη μαθησιακή πρόοδο με βάση της στοιχεία της διαμορφωτικής αξιολόγησης σε σχέση με τους στόχους.

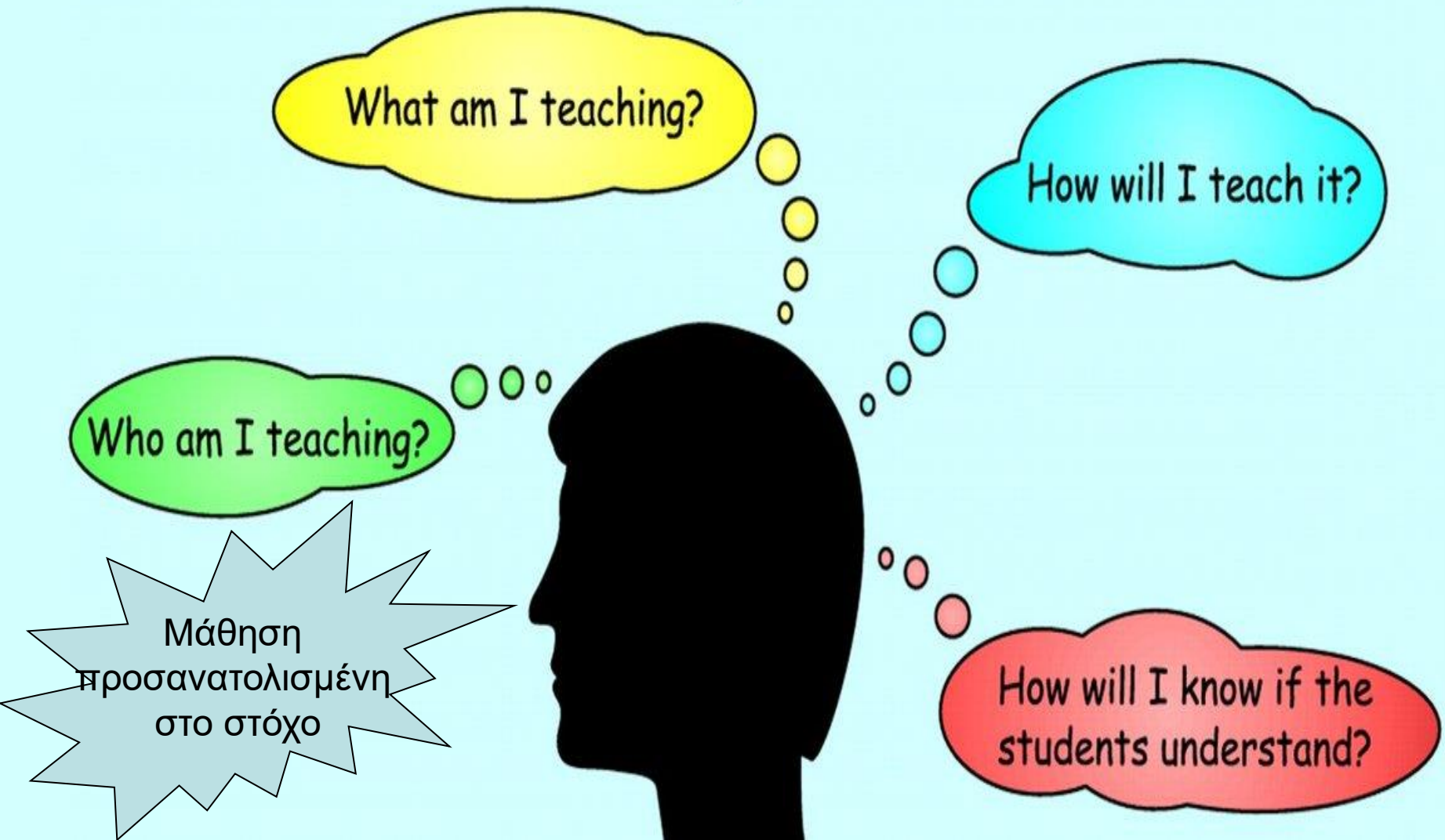
Ο μαθητής: Αναγνωρίζει εάν έχει κατακτήσει τους μαθησιακούς στόχους
Δάσκαλος: Αξιολογεί εάν οι μαθησιακοί στόχοι έχουν επιτευχθεί.

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

1. Επιδιωκόμενοι μαθησιακοί στόχοι
2. Κριτήρια επιτυχίας
3. Έργα και δραστηριότητες που αναδεικνύουν στοιχεία/ευρήματα για τη μάθηση των μαθητών
4. Στρατηγικές ερωτήσεων που αναδεικνύουν στοιχεία/ πληροφορίες για τη μάθηση των μαθητών
5. Κύκλοι ανατροφοδότησης μέσω ερωτήσεων
6. Περιγραφική ανατροφοδότηση
7. Ετερο-αξιολόγηση
8. Αυτό-αξιολόγηση
9. Συνεργασία
10. Αξιοποίηση στοιχείων/πληροφοριών που τροφοδοτούν τη διδασκαλία

How to get the most out of the start of your lesson

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

Επιδιωκόμενοι μαθησιακοί στόχοι

Μάθηση
προσανατολισμένη
στο στόχο

Διάσταση	Ο ρόλος Δ & Μ
Οι επιδιωκόμενοι μαθησιακοί στόχοι Θα πρέπει να παρουσιάζονται ξεκάθαρα στους/στις μαθητές/τριες και θα πρέπει να τους/τις βοηθούν να κάνουν συνδέσεις μεταξύ των μαθημάτων και τη συνολική εικόνα του γνωστικού αντικειμένου.	Οι στόχοι θα πρέπει να είναι οι κατάλληλοι και να είναι κατανοητοί από τους/τις μαθητές/τριες. Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να καταλαβαίνουν τους μαθησιακούς στόχους και ο/η δάσκαλος/α να ελέγχει κατά τη διάρκεια, με την ολοκλήρωσή αλλά και μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος την πρόοδο των μαθητών έναντι του στόχου.

- Έρευνες έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι όταν οι μαθητές/τριες κατανοούν τους μαθησιακούς στόχους ενός μαθήματος είναι καλύτερα προετοιμασμένοι για να προσεγγίσουν το γνωστικό περιεχόμενο με ενεργητικό τρόπο και η μάθησή τους επηρεάζεται θετικά.
- Οι επιδιωκόμενοι μαθησιακοί στόχοι είναι επιθυμητό να ενσωματώνονται στη μαθησιακή διαδικασία και να υποστηρίζουν τη μάθηση των μαθητών.

Οι προκαταβολικοί οργανωτές

Μάθηση
προσανατολισμένη
στο στόχο

Αράχνη

(σύμφωνα με την
τεχνική του καταιγισμού
ιδεών)

Γύρω από τη βασική
έννοια διατάσσονται
οι πολλαπλές ερμηνείες
της έννοια αυτής

4. Ο ΧΡΟΝΟΣ

Τι θα μάθουμε

Μάθηση
προσανατολισμένη
στο στόχο

Διδακτικές και μαθησιακές δραστηριότητες σχεδιάζονται για να προσφέρουν στους μαθητές ευκαιρίες να πετύχουν τους επιδιωκόμενους στόχους.

Τα **κριτήρια επιτυχίας** συνδέονται άμεσα με τους στόχους

Η **ανατροφοδότηση** βασίζεται στους επιδιωκόμενους στόχους και τα κριτήρια επιτυχίας.

Επιδιωκόμενοι μαθησιακοί στόχοι

Η **αυτό-αξιολόγηση** των μαθητών σε σχέση με τους στόχους και τα κριτήρια επιτυχίας συνδέονται άμεσα με τους στόχους

Οι **ερωτήσεις** του δασκάλου λαμβάνουν πάντοτε υπόψη τους τούς επιδιωκόμενους στόχους.

Το **έργο αξιολόγησης** ευθυγραμμίζεται με τους επιδιωκόμενους στόχους

Μαθησιακοί στόχοι (learning targets)

Βασικά χαρακτηριστικά

Πόσο
συγκεκριμένοι;

Πόσο
δύσκολοι;

Η έρευνα υποστηρίζει ότι οι στόχοι πρέπει να είναι όσο πιο συγκεκριμένοι γίνεται και οι μαθητές να τους θεωρούν δύσκολους όχι όμως ακατόρθωτους

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

Επιδιωκόμενοι μαθησιακοί στόχοι

Μάθηση
προσανατολισμένη
στο στόχο

Ο αποτελεσματικός σχεδιασμός της διδασκαλίας εμπεριέχει αποφάσεις για κατάλληλους ως προς τους/τις μαθητές/τριες μαθησιακούς στόχους/προκλήσεις και στη συνέχεια επιλογή και δόμηση δραστηριοτήτων που θα βοηθήσουν στην επίτευξη των στόχων.

Οι ξεκάθαροι στόχοι είναι ουσιώδες συστατικό για την ανάπτυξη μια καλής αξιολόγησης και την προσφορά αποτελεσματικής ανατροφοδότησης για το πώς θα πετύχουν τους στόχους.

Το μάθημα «τοποθετείται» ως ένα κομμάτι μια συνεκτικής διαδικασίας με συνδέσεις που έχουν νόημα και αφορούν και την προηγούμενη και τη μελλοντική μάθηση με ένα τρόπο που οι μαθητές να κατανοούν τις συνδέσεις.

Ο μαθησιακός στόχος εστιάζει στο τι θα γνωρίζουν ή κατανοούν οι μαθητές με την ολοκλήρωση του μαθήματος. Το περιεχόμενο του μαθησιακού στόχου είναι κατάλληλο για τους μαθητές/τριες και διατυπώνεται σε γλώσσα που είναι προσβάσιμη στους μαθητές.

Ο/η δάσκαλος/α παρουσιάζει τον στόχο γράφοντας τον στον πίνακα και κάνει κατάλληλες αναφορές που έχουν νόημα σχετικά με το στόχο στο ξεκίνημα του μαθήματος.

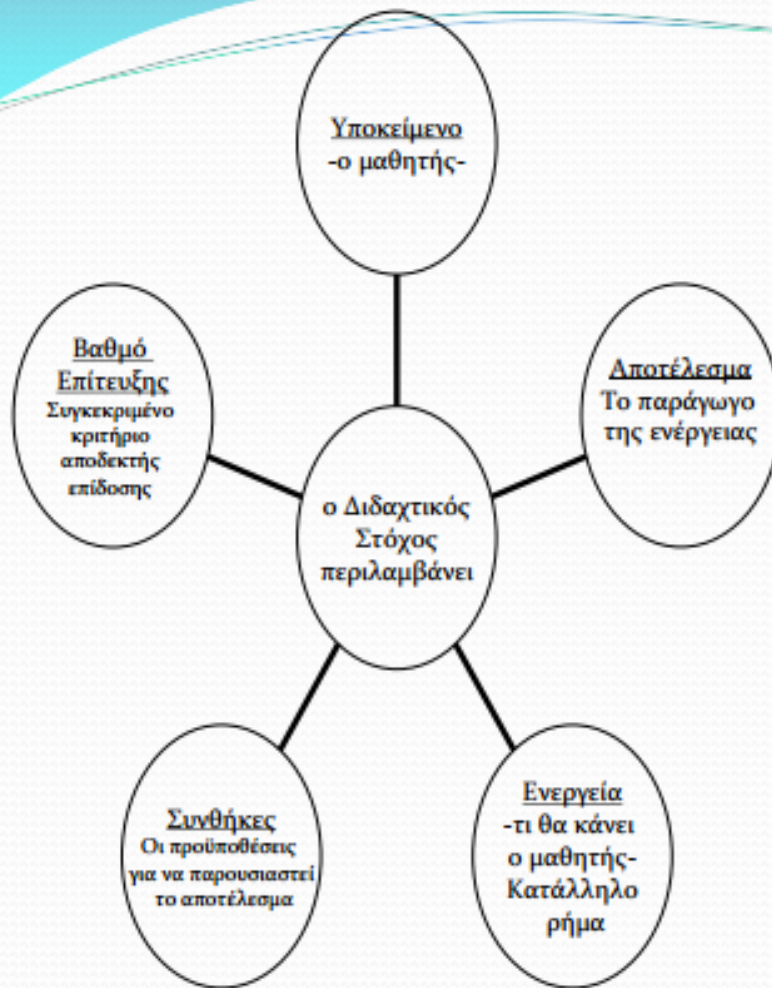
Ο/η δάσκαλος/α κάνει πολλαπλές και κατάλληλες αναφορές που έχουν νόημα σχετικά με το στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος με τρόπους που υποστηρίζουν τη μάθηση ή ανακεφαλαιώνει την πρόοδο ως προς τον στόχο κατά τη φάση της ολοκλήρωσης του μαθήματος

Ανταλλαγή πρακτικών

Ταξινόμια του Bloom

ΕΠΙΠΕΔΟ	ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΡΗΜΑΤΑ
Γνώση	ανακαλώ, αναφέρω, απαγγέλω, απαριθμώ, δηλώνω, καταγράφω, ονομάζω, ορίζω, περιγράφω, ταυτίζω
Κατανόηση	αναγνωρίζω, γενικεύω, διακρίνω, εξηγώ, επεκτείνω, επισημαίνω, μετατρέπω, παραφράζω, συνοψίζω
Εφαρμογή	αλλάζω, γράφω, επιλύω, κατασκευάζω, μεταφέρω, μετρώ, προετοιμάζω, υπολογίζω, χρησιμοποιώ
Ανάλυση	αναλύω, διαχωρίζω, επεξηγώ, κάνω διάγραμμα, σκιαγραφώ, συμπεραίνω, συσχετίζω
Σύνθεση	αναπτύσσω, δημιουργώ, επινοώ, κατηγοριοποιώ, οργανώνω, παράγω, συνδυάζω, συνθέτω, τροποποιώ
Αξιολόγηση	αντιπαραθέτω, αξιολογώ, δικαιολογώ, εκτιμώ, επιλέγω, κάνω κριτική

Ο μαθητής

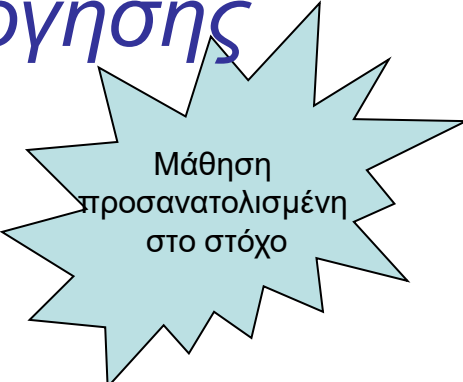
1. να επισημάνει μέσα από ιστορικές πηγές τουλάχιστον 2 αίτια και 2 αφορμές που οδήγησαν στον Πελοποννησιακό Πόλεμο.
2. Να υπολογίζει το εμβαδόν ορθογωνίου τριγώνου με τη χρήση χάρακα.
3. Να υπολογίζει το μήκος άγνωστης πλευράς ορθογωνίου τριγώνου με εφαρμογή του πυθαγόρειου θεωρήματος
4. Να διακρίνει τον πομπό, τον δέκτη και το πλαίσιο επικοινωνίας σε δοθέντα κείμενα.
5. Να χαρακτηρίζει τους πρωταγωνιστές του κειμένου με τη χρήση του κατάλληλου περιγραφικού λεξιλογίου.
6. Να αναφέρει τουλάχιστον τρεις παράγοντες που επηρεάζουν τη διαμόρφωση του κλίματος.
7. Να επιχειρηματολογεί (με τουλάχιστον 3 επιχειρήματα) για τη σημασία της σωστής διατροφής για τον άνθρωπο σε παρουσίαση στην ολομέλεια.

Η γεωγραφική θέση της Κύπρου

- Να δείχνεις στο χάρτη τη γεωγραφική θέση της Κύπρου.
→ Γνώση
- Να προσδιορίζεις με συντεταγμένες τη θέση της Κύπρου. Να χρησιμοποιείς τα σημεία του ορίζοντα για να προσδιορίσεις τη θέση της Κύπρου σε σχέση με τα γειτονικά κράτη.
→ Κατανόηση
- Με τη βοήθεια της κλίμακας και των σημείων του ορίζοντα να δώσεις οδηγίες σε ένα συμμαθητή σου πώς από την Ελλάδα θα φτάσει στην Κύπρο με τη χρήση του Google Earth.
→ Εφαρμογή
- Να ερμηνεύσεις τους λόγους που η Κύπρος αποτέλεσε θέλγητρο για πολλούς κατακτητές
→ Ανάλυση
- Να κωδικοποιήσεις τους λόγους για τους οποίους ένα κράτος αποκτά προνομιακή θέση λόγω της γεωγραφικής του θέσης.
→ Σύνθεση
- Η γεωγραφική θέση της Κύπρου δεν είναι στις μέρες μας τόσο σημαντική όσο ήταν κατά τον Μεσαίωνα. Συμφωνείς, διαφωνείς και γιατί;
→ Αξιολόγηση

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

Κριτήρια επιτυχίας

Μάθηση
προσανατολισμένη
στο στόχο

Διάσταση	Ο ρόλος Δ & Μ
Τα κριτήρια επιτυχίας θα πρέπει να διατυπώνονται ξεκάθαρα και να επικοινωνούνται στους/στις μαθητές/τριες	. Οι μαθητές θα πρέπει με έναν τρόπο να εμπλέκονται με κάποιο τρόπο να ενσερνίζονται τα κριτήρια επιτυχίας με στόχο να τα χρησιμοποιούν και να τα εφαρμόζουν με νόημα.

-Η έρευνα δείχνει ότι όταν οι μαθητές/τριες κατανοούν τι αναμένεται συγκεκριμένα αυτοί/ες να μάθουν είναι πιο ικανοί να επιδείξουν τη δική τους μάθηση.

- Η εστίαση βρίσκεται στην ρητές προσδοκίες μαθητών/τριών και δασκάλων (π.χ. ρουμπρίκες, λίστες, παραδείγματα) που επικοινωνούν το επιδιωκόμενο μαθησιακό αποτέλεσμα

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

Κριτήρια επιτυχίας

Μάθηση
προσανατολισμένη
στο στόχο

Οι δάσκαλοι/ες «συμφωνούν» για τα κριτήρια με τους μαθητές τους.

Τα κριτήρια επιτυχίας είναι κατάλληλα για τους συγκεκριμένους μαθησιακούς στόχους και για τους/τις συγκεκριμένους/ες μαθητές/τριες (όχι απλοϊκά ούτε πολύπλοκα) και εκφράζονται σε γλώσσα κατανοητή για τους μαθητές.

Ο/η δάσκαλος/α προσφέρει ευκαιρίες να εσωτερικευτούν/εί αυτά τα κριτήρια/η χρήση των κριτηρίων (π.χ. δημιουργούν τα κριτήρια οι μαθητές μόνοι τους, ο/η δάσκαλος/α κάνει επεξηγήσεις, αφιερώνεται χρόνος για την κατανόησή τους).

Η όλη διδακτική-μαθησιακή διαδικασία εξασφαλίζει ότι οι μαθητές εμπλέκονται με τα κριτήρια με τρόπους που έχουν νόημα και υποστηρίζεται η μάθησή τους από το ξεκίνημα έως την ολοκλήρωση του μαθήματος (π.χ. αξιοποίηση παραδειγμάτων, δημιουργία ρουμπρικών από τους μαθητές, κ.λπ.) Αυτή η διαδικασία έχει ως αποτέλεσμα την ενεργό εμπλοκή και συγκεκριμένα μαθησιακά ωφέλη για την πλειονότητα των μαθητών/τριών

Ανταλλαγή πρακτικών

Ιδέες!

Κριτήρια επιτυχίας / αυτό-αξιολόγηση

- Η ύπαρξη σαφών και μετρήσιμων κριτηρίων επιτυχίας είναι βασική προϋπόθεση της αυτοαξιολόγησης
- Οι μαθητές πρέπει να γνωρίζουν πώς μοιάζει η καλή δουλειά και να έχουν σαφή και συγκεκριμένα κριτήρια επιτυχίας έναντι των οποίων να μπορούν να αξιολογούν την εργασία τους.
- Τα κριτήρια επιτυχίας συνοψίζουν τα βασικά βήματα ή συστατικά που χρειάζεται ένας μαθητής για να εκπληρώσει το μαθησιακό στόχο - **Τι να κάνει, τι να συμπεριλάβει, που να επικεντρωθεί** (Clarke, 2001).

Ας εξετάσουμε αυτά τα κριτήρια επιτυχίας

Η έκθεσή μου είναι δομημένη καλά.

Τι σημαίνει «δομημένη καλά»; Τι περιλαμβάνει;

Προσέγγισα ολοκληρωμένα το θέμα στο project μου

Ποια είναι τα κριτήρια για την «ολοκληρωμένη προσέγγιση»;

Έχω δέκα επίθετα στο δοκίμιό μου.

Είναι όμως κατάλληλα επίθετα; Τι γίνεται με την ποιότητα;

Τόσο οι εκπαιδευτικοί όσο και οι μαθητές πρέπει να εξετάζουν προσεκτικά τα κριτήρια επιτυχίας για τη χρησιμότητα και την εφαρμογή τους

Δραστηριότητα	Μαθησιακός στόχος	Συγκείμενο	Κριτήρια Επιτυχίας
Κατασκευάζω ένα πρόβλημα πρόσθεσης με βάση τον τιμοκατάλογο.	Κατασκευάζω προβλήματα πρόσθεσης	τιμοκατάλογος	➤ Το πρόβλημα μου δίνει τις απαραίτητες πληροφορίες για να σχηματίσω εξίσωση. ➤ Το πρόβλημα μου έχει ερώτηση που μπορεί να απαντηθεί με τις πληροφορίες που δίνω. ➤ Μπορώ να εξηγήσω γιατί χρειάζεται να κάνω πρόσθεση και όχι κάποια άλλη πράξη για να λύσω το πρόβλημα. ➤ Οι αριθμοί που χρησιμοποίησα υπάρχουν στον τιμοκατάλογο.

Δραστηριότητα	Μαθησιακός στόχος	Συγκείμενο	Κριτήρια Επιτυχίας
Κατασκευάζω 3 διαφορετικά ορθογώνια με εμβαδό 24cm^2 .	Υπολογίζω το εμβαδό	Ορθογώνια σχήματα	➤ Στα σχήματα υπάρχουν σημειωμένες οι διαστάσεις που χρειάζονται για να βρω το εμβαδό. ➤ Υπάρχει εξίσωση που δείχνει ότι το εμβαδό κάθε σχήματος είναι 24cm^2. ➤ Τα σχήματά μου είναι ορθογώνια. ➤ Κατασκεύασα 3 σχήματα διαφορετικών διαστάσεων. ➤ Μπορώ να εξηγήσω τον κανόνα που χρησιμοποίησα για να βρω το εμβαδό.

Κριτήρια επιτυχίας

- Σχετίζονται άμεσα με το μαθησιακό στόχο;
 - Μπορούν να εφαρμοστούν σε συγκεκριμένη δραστηριότητα/εργασία;
 - Συζητιούνται και συμφωνούνται με τους μαθητές πριν την έναρξη της δραστηριότητας;
 - Λειτουργούν ως «σκαλωσιά» (scaffold) για τους μαθητές και βοηθούν στην εστίαση κατά την εφαρμογή της δραστηριότητας;
 - Είναι η βάση για την αυτοαξιολόγηση και την ετεροαξιολόγηση των μαθητών;
 - Η ποιότητα των κριτηρίων κρίνεται από το αν οι μαθητές μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν για αποτελεσματική αυτοαξιολόγηση..
- Εάν δεν μπορούν, θα πρέπει να επανεξεταστούν. Η έκθεσή μου είναι δομημένη καλά. Τι σημαίνει «δομημένη καλά»; Τι περιλαμβάνει;
- Προσέγγισα ολοκληρωμένα το θέμα στο project μου; Ποια είναι τα κριτήρια για την «ολοκληρωμένη προσέγγιση»; Έχω δέκα επίθετα στο δοκίμιό μου. Είναι όμως κατάλληλα επίθετα; Τι γίνεται με την ποιότητα; Ας εξετάσουμε αυτά τα κριτήρια

Πέντε χαρακτηριστικά που συνδέονται με τους επιδιωκόμενους στόχους και τα κριτήρια επιτυχίας

- **Πρόκληση**

- **Δέσμευση**

- **Αυτοπεποίθηση**

(πηγές: ο μαθητής (από προηγούμενες επιτυχίες), ο δάσκαλος (από την αποτελεσματική διδασκαλία και την επάρκεια της ανατροφοδότησης), τα έργα (μέσω των οποίων προσφέρονται κατάλληλες σκαλωσίες μάθησης), ή τους συνομήλικους/συμμαθητές peers (από την προσφορά ανατροφοδότησης).

- **Υψηλές προσδοκίες**

- **Εννοιολογική κατανόηση**

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Κριτήρια αξιολόγησης της έκθεσης δεδομένων με τις διαβαθμίσεις επίδοσης

Πώς τα πήγα στην έκθεσή μου;	1	2	3	4
1. <i>Οργάνωση</i> : Σαφής και ξεκάθαρος στόχος. Περιέχει όλα τα μέρη με λογική σειρά.				
2. <i>Ανάπτυξη</i> : Οι ιδέες και οι απόψεις εξηγούνται με παραδείγματα. Υπάρχουν στοιχεία.				
3. <i>Δομή πρότασης</i> : Ολοκληρωμένη και κατανοητή πρόταση.				
4. <i>Λεξιλόγιο</i> : Ειδικές λέξεις χρησιμοποιούνται σωστά. Χρησιμοποιούνται λέξεις που δείχνουν συγκρίσεις.				
5. <i>Μηχανισμοί</i> : Ορθογραφία και στίξη. Ορθή χρήση στους χρόνους των ρημάτων.				

Κριτήρια επιτυχίας στις ΦΕ

Γενικοί στόχοι μαθήματος ΦΕ	Μαθησιακοί στόχοι	Κριτήρια επιτυχίας
Κατανόηση εννοιών – Ερμηνεία φαινομένων	Να αναφέρει τα στοιχεία του απλού ηλεκτρικού κυκλώματος	Μπορώ ...
Μεθοδολογία		
Γλώσσα ΦΕ		
Εφαρμογή γνώσης		

Κριτήρια επιτυχίας στα Μαθηματικά

Γενικοί στόχοι Μαθηματικών	Μαθησιακοί στόχοι	Κριτήρια επιτυχίας
Η απόκτηση βασικών μαθηματικών γνώσεων και ικανοτήτων.	Να	Μπορώ ...
Η καλλιέργεια της μαθηματικής γλώσσας ως μέσο επικοινωνίας.		
Η κατανόηση στοιχειωδών μαθηματικών μεθόδων.		
Η εξοικείωση με τη διαδικασία παραγωγής συλλογισμών στην αποδεικτική διαδικασία.		
Η ανάπτυξη της ικανότητας επίλυσης προβλημάτων.		
Η ανάδειξη της δυνατότητας εφαρμογής και πρακτικής χρήσης των μαθηματικών.		
Η ανάδειξη της δυναμικής διάστασης της μαθηματικής επιστήμης (ιστορική εξέλιξη των μαθηματικών εργαλείων, συμβόλων και εννοιών).		
Η καλλιέργεια θετικής στάσης απέναντι στα μαθηματικά.		

Επιδιωκόμενοι μαθησιακοί στόχοι και κριτήρια επιτυχίας

- Γενικά, είναι εξαιρετικά χρήσιμο να γνωρίζουν οι μαθητές που «πηγαίνουν».
- Αλλά
 - Αυτό δεν είναι πάντοτε δυνατό
 - Δεν είναι πάντοτε απολύτως χρήσιμο/απαραίτητο
 - Είναι πολύ δύσκολο να γίνεται «σωστά»

Διαμορφωτική αξιολόγηση: Συνεργατικές συζητήσεις

- <http://www.teachingchannel.org/videos/formative-assessment-collaborative-discussions>

Formative Assessment: Collaborative Discussions

Grade 4 / ELA / Discussion

CCSS: ELA.SL.4.1c

Like 72

Share

Guide My Notes

Lesson Objective

Formatively assess understanding of effective collaborative discussions

Length

15 minutes

Questions to Consider

- ✓ How does Ms. Bouchard involve her students in establishing the learning goals and success criteria?
- ✓ What observations does Ms. Bouchard make during the discussions?
- ✓ How does Ms. Bouchard help the students assess their own learning?

Watch all the videos in this series: **Formative Assessment Practices to Support Student Learning**

0:00:00 | 0:15:03

Ανάπτυξη μέσω ανατροφοδότησης

<http://www.teachingchannel.org/videos/growth-mindset-young-students>

Growing from Peer Feedback

Grades K-5 / ELA / Mindset

CCSS: ELA.W.K.5

f Like 257

Guide My Notes

GETTING BETTER
TOGETHER

Lesson Objective

Use peer feedback to set goals

Length

3 min

Questions to Consider

- ✓ How can goal-setting help students persist during challenges?
- ✓ How does Ms. Ivey support her students in giving helpful peer feedback?
- ✓ How is Ms. Ivey modeling a growth mindset for her students?

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης
**Έργα και δραστηριότητες που αναδεικνύουν
στοιχεία/ευρήματα για τη μάθηση των μαθητών**

Διάσταση	Ο ρόλος Δ & Μ
Έργα και δραστηριότητες που αναδεικνύουν στοιχεία/ ευρήματα για τη μάθηση των μαθητών. Η εστίαση σε αυτή τη διάσταση είναι σε ευρήματα των δραστηριοτήτων στις οποίες οι μαθητές εμπλέκονται και εν δυνάμει παράγουν δεδομένα για τη μάθηση των μαθητών (δεν συμπεριλαμβάνεται το περιεχόμενο των συζητήσεων).	Ενώ ο δάσκαλος είναι αυτός που επιλέγει τα έργα και εξασφαλίζει ότι αυτά συνδέονται εξυπηρετούν τους μαθησιακούς στόχους, η αξία των στοιχείων/ευρημάτων θα προέλθει από τη δυνατότητα που τα έργα αυτά προσφέρουν στους μαθητές να εμπλακούν.

- Οι δάσκαλοι χρειάζεται να χρησιμοποιούν έργα και δραστηριότητες (ατομικές, εταιρικές, ομαδικές που δίνουν την δυνατότητα για συλλογή στοιχείων δεδομένων που δηλώνουν τη σκέψη και την κατανόηση των μαθητών τους.
- Για να είναι αποτελεσματικοί στη συμμετοχή τους οι μαθητές θα πρέπει να έχουν την κατάλληλη υποστήριξη από τον δάσκαλο ή τους συμμαθητές τους.
- Επιπλέον, ο δάσκαλος θα πρέπει να έχει την ικανότητα να συνθέτει τα αποδεικτικά στοιχεία/δεδομένα είτε μέσω άτυπης είτε τυπικής διαδικασίας.

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

Έργα και δραστηριότητες που αναδεικνύουν στοιχεία/πληροφορίες για τη μάθηση των μαθητών

Ο δάσκαλος χρησιμοποιεί καλοσχεδιασμένα έργα και δραστηριότητες που συνδέονται άρρηκτα με τους μαθησιακούς στόχους και αποφέρουν στοιχεία/δεδομένα για την πρόοδο των μαθητών σε σχέση με τους στόχους.

★ Σχεδόν όλοι οι μαθητές κατανοούν το έργο και είναι ικανοί να συμμετάσχουν σε αυτό με επάρκεια.

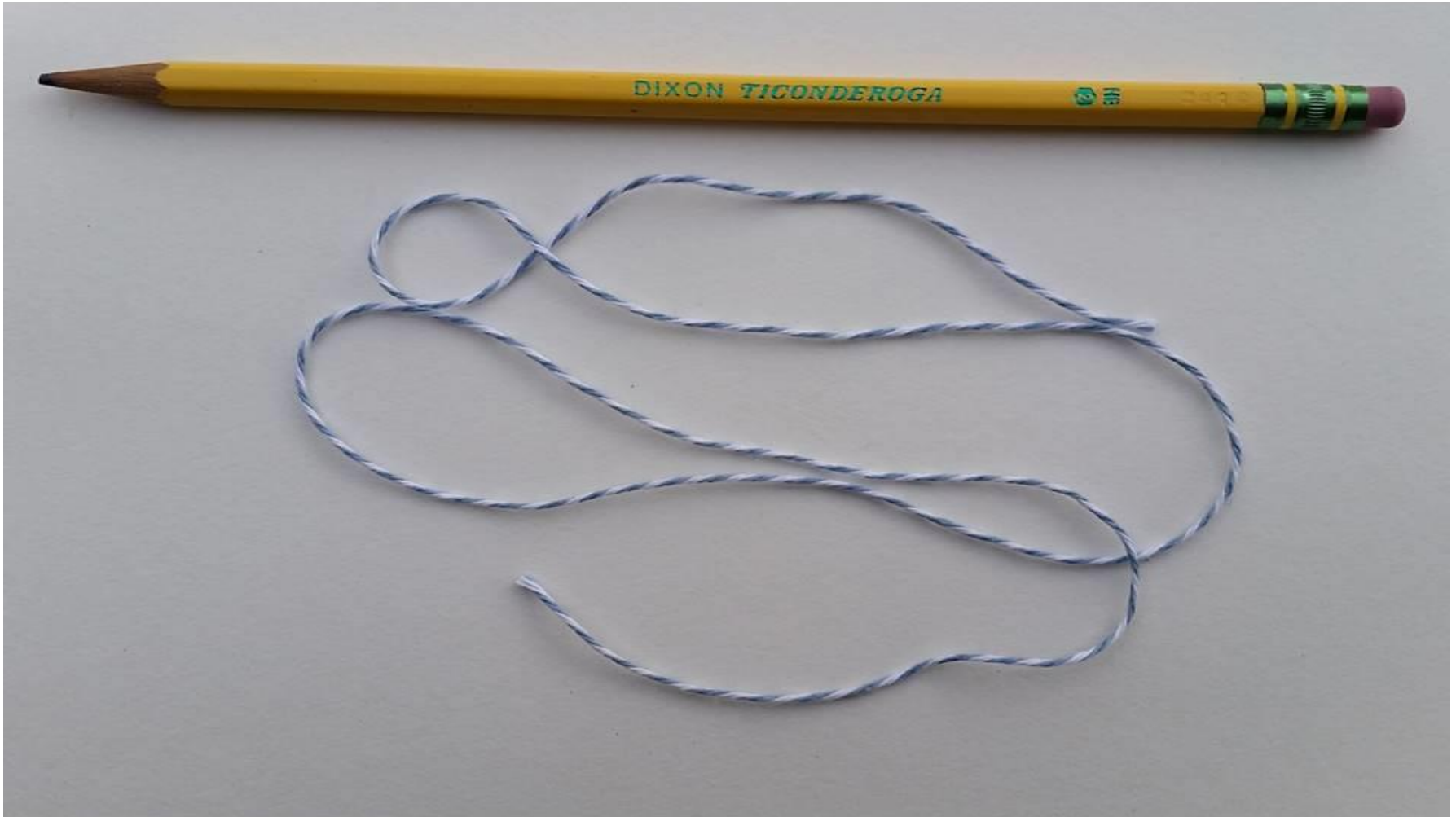
Ο δάσκαλος συστηματικά εποπτεύει την παραγόμενη από τους μαθητές εργασία κατά τη διάρκεια τους μαθήματος κατά τέτοιο τρόπο ώστε να προσφέρει ενημέρωση για την πρόοδο τους σε όλους τους μαθητές ή κάνει συγκεκριμένες αναφορές για το πώς η εργασία των μαθητών μπορεί να εποπτευθεί.

Ο δάσκαλος αξιοποιεί τις ανταποκρίσεις/συνεισφορές των μαθητών για να καταλήξει σε συμπεράσματα σχετικά με την πρόοδο των μαθητών και να συνεχίσει τη διδασκαλία του κατάλληλα.

Ανταλλαγή πρακτικών

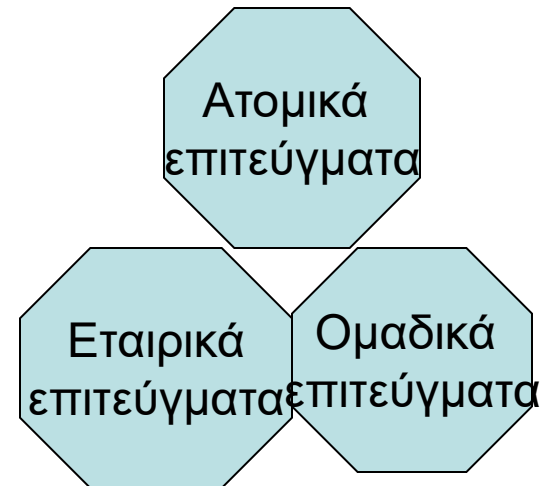
Ιδέες!

Έργα και δραστηριότητες που αναδεικνύουν στοιχεία για τη μάθηση των μαθητών (κατά τη διάρκεια του μαθήματος)

Εργα και δραστηριότητες που αναδεικνύουν στοιχεία για τη μάθηση των μαθητών

- Φύλλα εργασίας & άλλα πρωτόκολλα
- Κείμενα - Πολυτροπικά κείμενα
- Γραφικές αναπαραστάσεις - Εννοιολογικές χάρτες
- Δοκιμασίες – διαγωνίσματα
- Ποικίλες τεχνικές (π.χ. Post its)

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης
**Στρατηγικές ερωτήσεων που αναδεικνύουν στοιχεία/
πληροφορίες για τη μάθηση των μαθητών**

Διάσταση	Ο ρόλος Δ & Μ
Στρατηγικές ερωτήσεων που αναδεικνύουν στοιχεία/ πληροφορίες για τη μάθηση των μαθητών: Η εστίαση είναι στον ένα από τους πολλούς τρόπους που μπορούν οι δάσκαλοι να συλλέξουν στοιχεία/πληροφορίες για την πρόοδο των μαθητών.	Η διάσταση αυτή εστιάζει στο πώς μέσω ερωτήσεων ο δάσκαλος καθοδηγεί τη συζήτηση στην τάξη και πώς μέσω των απαντήσεων είναι ικανός να βγάζει συμπεράσματα για τις διαδικασίες σκέψης των μαθητών του και προσαρμόζει τη διδασκαλία κατάλληλα.

«Η αποτελεσματική μάθηση βασίζεται στις ερωτήσεις, όχι στις απαντήσεις» Guy Claxton

Μερικά ενδιαφέροντα στοιχεία!

- 2 ερωτήσεις κάθε λεπτό
- 400 ερωτήσεις την ημέρα
- 70.000 ερωτήσεις το χρόνο
- 1/3 του διδακτικού χρόνου (παραπάνω χρόνος αφιερώνεται για εξηγήσεις/επεξηγήσεις)

Οι περισσότερες ερωτήσεις απαντώνται σε λιγότερο από 1 sec (είτε από τους μαθητές είτε από το δάσκαλο).

Η αύξηση του χρόνου αναμονής της απάντησης αυξάνει τον αριθμό και την ποιότητα των απαντήσεων (σε 3 sec έως και 10 sec για ερωτήσεις που στοχεύουν σε υψηλού επιπέδου στόχους)

http://teachertools.londongt.org/en-GB/resources/Questions_article_tes.doc

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

Στρατηγικές ερωτήσεων που αναδεικνύουν στοιχεία/ πληροφορίες για τη μάθηση των μαθητών

Ο δάσκαλος διατυπώνει κατάλληλες ερωτήσεις για να αξιολογήσει την πρόοδο των μαθητών.

Ο δάσκαλος προσφέρει τον απαραίτητο χρόνο για να επιτρέψει σε όλους τους μαθητές να επεξεργάζονται τις ερωτήσεις.

Ο δάσκαλος χρησιμοποιεί με έναν συστηματικό τρόπο αποτελεσματικές στρατηγικές ερώτησης για να συλλέξει «αποδείξεις» (π.χ., whiteboards, exit tickets, κ.λπ.)

Ο δάσκαλος αξιοποιεί κατάλληλα τις απαντήσεις των μαθητών του επιδιώκοντας επιπλέον πληροφορίες για να καταλήξει σε επιπλέον συμπεράσματα σχετικά με την πρόοδο τους και να προσαρμόσει/συνεχίσει τη διδασκαλία τους ανάλογα.

Ανταλλαγή πρακτικών

Ιδέες!

Έργα και δραστηριότητες που αναδεικνύουν στοιχεία για τη μάθηση των μαθητών (φάση ολοκλήρωσης μαθήματος)

Φύλλο εξόδου (Exit slip)

3	Έμαθα σήμερα ...
2	Βρήκα ενδιαφέρον ...
1	Απορίες που έχω ακόμη ...

Quick and Easy

Formative Assessments

Assessments FOR learning happens while learning is still underway.

Hand Signals	Ask students to display a designated hand signal to indicate their understand of a specific concept, principal or process. Thumbs Up or Thumbs down, 5 Fingers 1-5 scale
Index Card	Distribute index cards and ask students to write on both sides, with these instructions. Side 1: Based on our study of _____, list a big idea that you understand. Side 2 Identify something about _____ that you do not yet fully understand.
One Minute Essay	A one-minute essay question is a focused question with a specific goal that can, in fact, be answered within a minute or two.
Analogy Prompt	Present students with a an analogy prompt: A designated concept, principal or process is like _____ because Analogies are a great way to assess what your student know in a fun way.
Concept Map	Any of several forms of graphical organizers with allow learns to perceive relationships between concepts through diagramming key words representing those concepts. Http://www.graphic.org/concept.html
"Brain Dumps" 3 minute Pause Or Turn to your partner	The 3-minute pause provides a chance for students to stop, reflect on the concepts and ideas that have just been introduced, make connections to prior knowledge or experience, and seek clarification. • I changed my attitude about.... • I became more aware of • I was surprised about • I felt..... • I related to..... • I empathized with..... • This reminds me of (Text to text, text to world, text to self) • I can adapt.....
Exit Card	Exit Cards are written student responses to questions posed at the end of a class or learning activity or at the end of the day.
Journal Entry	Students record in their journal their understanding of the topic, concept or lesson taught. The teacher reviews the entry to see if the student has grained an understanding of the topic, lesson or concept that was taught.

60 Formative Assessment Strategies

http://www.stma.k12.mn.us/documents/DW/Q_Comp/FormativeAssessStrategies.pdf

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης
Κύκλοι ανατροφοδότησης μέσω ερωτήσεων

Διάσταση	Ο ρόλος Δ & Μ
Κύκλοι ανατροφοδότησης μέσω ερωτήσεων: προσφέρεται στους μαθητές συνεχής ανατροφοδότηση που τους βοηθά να αναπτύξουν ιδέες και κατανόηση για το περιεχόμενο.	Οι μαθητές εμπλέκονται σε διερευνητικές συζητήσεις με το δάσκαλο και τους συμμαθητές τους, επεκτείνοντας την σκέψης τους στο υπό μελέτη θέμα. Σε μερικές περιπτώσεις είναι η μαθητές που εκκινούν τον κύκλο ανατροφοδότησης όταν εντοπίζουν περιοχές σύγχυσης ή δυσκολίες κατανόησης εννοιών ή εκκινούν έναν νέο κύκλο ανατροφοδότησης διατυπώνοντας μια ερώτηση/απορία.

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

Κύκλοι ανατροφοδότησης μέσω ερωτήσεων

- Ο δάσκαλος διατυπώνει ερωτήσεις που ενθαρρύνουν τη συζήτηση στην τάξη σταθερά και σε όλη τη διάρκεια του μαθήματος και ενσωματώνει ερωτήσεις και συζήτηση ισότιμα στη διδακτική διαδικασία.
- Ο δάσκαλος και οι μαθητές με συνέπια αξιοποιούν τις μαθητικές απαντήσεις, διευκρινίζουν τα σχόλια των μαθητών, επιδιώκουν όλο και πιο αναλυτικές απαντήσεις, επιδιώκουν την εμπλοκή όλων στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό.
- Συστηματικοί κύκλοι ανατροφοδότησης μέσω ερωτήσεων αξιοποιούνται για να υποστηριχτεί η συνεισφορά των μαθητών σε πλούσιες συζητήσεις. Η συζήτηση στην τάξη χαρακτηρίζεται από τη συνεπή χρήση της ανατροφοδότησης που οδηγεί με τη σειρά της στη με νόημα διερεύνηση των ιδεών.

Ανταλλαγή πρακτικών

Ιδέες!

Η αξία των ερωτήσεων

Η διατύπωση ερωτήσεων είναι μια κρίσιμη δεξιότητα για τους εκπαιδευτικούς γιατί:

- Αποτελεί την πιο κοινό τύπο επικοινωνίας μεταξύ δασκάλου μαθητών
- Αποτελεί συστατικό στοιχείο κάθε τύπου η μοντέλου μαθήματος
- Είναι μια μέθοδος κλειδί για να εμπλέξεις σε κατάλληλες προκλήσεις όλους τους μαθητές
- Έχει πολύ σημαντική επίδραση στο βαθμό της πρόόδου που θα επιτευχθεί
- Είναι ο πιο άμεσος και προσβάσιμος τρόπος για τον δάσκαλο να αξιολογήσει τη μάθηση.

Στόχοι των ερωτήσεων

- Να προκαλέσουν το ενδιαφέρον, να εμπλέξουν και να κινητοποιήσουν τους μαθητές.
- Να ελέγξουν την προϋπάρχουσα γνώση.
- Να ενεργοποιήσουν την ανάκληση ή τη χρήση της προϋπάρχουσας γνώσης και εμπειρίας με στόχο να οδηγήσουν σε νέα κατανόηση και νοηματοδότηση.
- Να εστιάσουν σε έννοιες κλειδιά και θέματα.
- Να επεκτείνουν τη σκέψη των μαθητών από τα συγκεκριμένα και τα διαδικαστικά προς τα αναλυτικά και τα αξιολογικά.
- Να οδηγήσουν τους μαθητές μέσω μιας σχεδιασμένης ακολουθίας σε μια προοδευτική θεμελίωση κατανόησης με νόημα.
- Να πορθήσουν τις διαδικασίες σκέψης, την επίλυση προβλήματος, την αξιολόγηση και τη διατύπωση υποθέσεων
- Να προωθήσουν τις διαδικασίες σκέψης των μαθητών σχετικά με τον τρόπο που αυτοί μαθαίνουν (μεταγνώση)

Κίνδυνοι κατά τη διατύπωση ερωτήσεων

- Διατύπωση πολλών κλειστών ερωτήσεων;
- Ερωτήσεις που απαντώνται με ναι ή όχι;
- Ερωτήσεις που απαιτούν πολύ σύντομη απάντηση, ερωτήσεις ανάκλησης;
- Ερωτήσεις που επιζητούν την απάντηση που ο δάσκαλος «έχει στο μυαλό του»
- Όλες οι ερωτήσεις να ξεκινούν με τον ίδιο τρόπο;
- Μη αποτελεσματικές ερωτήσεις για την αξιοποίηση λάθος απαντήσεων ή παρανοήσεων
- Εστίαση σε μικρό αριθμό μαθητών και όχι σε όλους τους μαθητές της τάξης
- ; Η ακολουθία των ερωτήσεων είναι πολύ περιοριστική
- Μη διάθεση χρόνου στους μαθητές να σκεφτούν ή να θέσουν τις δίκες τους ερωτήσεις,
- Διατύπωση ερώτησης όταν μια άλλη στρατηγική μπορεί να είναι καταλληλότερη για την περίπτωση

Είδος παρεμβάσεων δασκάλου (πλαίσιο των Mortimer & Scott)

- **Υποστήριξη διαμόρφωσης ιδεών** (π.χ. εισαγωγή μιας έννοιας, αναδιατύπωση μιας μαθητικής απάντησης, διαφοροποίηση ιδεών),
- **επιλογή ιδεών** (εστίαση σε μια συγκεκριμένη μαθητική απάντηση, αγνόηση μιας απάντησης),
- **ανάδειξη ιδεών «κλειδιών»** (επανάληψη μιας απάντησης, επιβεβαίωση της συνεισφοράς ενός μαθητή, χρήση επιβεβαιωτικού τόνου φωνής),
- **εξήγηση των ιδεών σε όλους τους μαθητές - διαμεσολάβηση** (εξήγηση μιας ιδέας μαθητή στην ολομέλεια, παρακίνηση ενός μαθητή να επαναλάβει την απάντησή του, ανακοίνωση ιδεών/αποτελεσμάτων των ομάδων, παρουσίαση των ιδεών με χάρτες εννοιών),
- **έλεγχος της κατανόησης των μαθητών** (ερωτήματα για διευκρίνιση της κατανόησης των μαθητών, καταγραφή γραπτών μαθητικών εξηγήσεων, αναζήτηση ομοφωνίας στην τάξη για ιδέες που συζητούνται),
- **ανασκόπηση ιδεών** (συνόψιση των αποτελεσμάτων ενός πειράματος, ανασκόπηση των δραστηριοτήτων ενός μαθήματος, ανασκόπηση της προόδου μιας επιστημονικής «ιστορίας»)
- *Βασικό ερώτημα: Πώς παρεμβαίνει ο διδάσκων, σε αυτό το σημείο του μαθήματος για να αναπτύξει την επιστημονική άποψη και να την κάνει διαθέσιμη σε όλους τους μαθητές;*

Καθοδήγηση στην τάξη από το δάσκαλο και όχι μόνο.

Στην βιβλιογραφία συναντάμε τέσσερις τύπους σκαλωσιών μάθησης:

- **Εννοιολογικού τύπου σκαλωσιές μάθησης (conceptual scaffolding):** προσανατολίζουν τους μαθητές προς τις βασικές έννοιες και τη διασύνδεση μεταξύ τους.
- **Διαδικαστικού τύπου σκαλωσιές μάθησης (procedural scaffolding):** βοηθούν τους μαθητές να χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά κατάλληλα εργαλεία και πηγές.
- **Στρατηγικού τύπου σκαλωσιές μάθησης (strategic scaffolding):** βοηθούν τους μαθητές να βρίσκουν εναλλακτικές στρατηγικές και μεθόδους για να λύσουν σύνθετα προβλήματα.
- **Μεταγνωστικού τύπου σκαλωσιές μάθησης (metacognitive scaffolding):** Παροτρύνουν τους μαθητές να σκεφτούν το τι και το πώς της μαθησιακής διαδικασίας και τους βοηθά να στοχαστούν επί όσων έχουν μάθει (αυτοαξιολόγηση)

Ερωτήσεις που στοχεύουν στην κατανόηση

**Consider Different
Viewpoints**

What's another
angle on this?

**Reason with
Evidence**

Why do you
think so?

**Make
Connections**

How does this fit?

Understanding

**Describe What's
There**

What do you see
and notice?

**Build
Explanations**

What's really going
on here?

**Capture the
Heart and Form
Conclusions**

What's at the core
or center of this?

Μεταγνώστικού τύπου ερωτήσεις

Why do we use addition
to check subtraction?

$$\begin{array}{r} 435 \\ - 287 \\ \hline 148 \end{array}$$

← started with this many

← took this much away

← had this much left (difference)

$$148 + 287 = 435$$

↑
start with
how much
was left

□ ||| ::
(difference)

↑
add back
what we
took away

□ □ ||| ::
|||

↑
end up back
where we
started!

□ □ □
||||| ||| ::

Ερωτήσεις από τους μαθητές

Εναλλακτικές των ερωτήσεων

Εναλλακτικές στρατηγικές	Παραδείγματα
Προσκαλεί μαθητές να γίνουν πιο αναλυτικοί ή επεξηγηματικοί	'Would you say a little more about that.' 'I am not sure I'm certain I know what you mean by that.'
Υποθέτει επί του υπό συζήτηση θέματος	'I wonder what might happen if ...'
Κάνει μια πρόταση	'You could try ...'
Στοχάζεται επί του θέματος	'Perhaps we now have a way of tackling this next time ' you ... 'Let's bring this all together ...'
Προσφέρει επιπλέον πληροφορίες	'It might be useful to know also that ...' I 'I think that I have read that ...'
Ενδυναμώνει κατάλληλα	'I especially liked ... because ...'
Διευκρινίζει ιδέες	'We can tell this is the case by ...'
«Διορθώσέ με αν κάνω λάθος»	'But I thought we had agreed that ...' 'So now perhaps we all believe ...'
Σχολιάζει/ανακεφαλαιώνει	'So, you think ...' 'Jane seems to be saying ...'
Μη λεκτικές παρεμβάσεις	Eye contact, a nod or raised eyebrows to encourage I extended responses, to challenge or even to express surprise

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

Περιγραφική ανατροφοδότηση

Διάσταση	Ο ρόλος Δ & Μ
Περιγραφική ανατροφοδότηση: Θα πρέπει να προσφέρεται στους μαθητές ανατροφοδότηση που βασίζεται σε στοιχεία και συνδέεται με τους επιδιωκόμενους στόχους και τα κριτήρια επιτυχίας.	Σε αυτή τη διάσταση η εστίαση είναι στο δάσκαλο και πώς αυτός προσφέρει ανατροφοδότηση. Είναι επιθυμητό η ανατροφοδότηση να οδηγεί στην αναθεώρηση της εργασίας του μαθητή.

- Η διάσταση εστιάζει στο ρόλο του δασκάλου να προσφέρει ατομική αξιολόγηση στο μαθητή.
- Η έρευνα δείχνει ότι μάθηση των μαθητών βελτιώνεται όταν σε αυτούς προσφέρεται περιγραφική αξιολόγηση που συνδέεται με ξεκάθαρους στόχους και προσφέρει καθοδήγηση για το πώς ο μαθητής θα βελτιώσει την εργασία του.
- Η ατομική περιγραφική αξιολόγηση είναι συγκεκριμένη και πιο τυπική επί ενός συγκεκριμένου έργου του μαθητή. Προσφέρεται είτε γραπτά είτε προφορικά (π.χ. στο πλαίσιο συνάντησης με το μαθητή) από το δάσκαλο.

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

Περιγραφική ανατροφοδότηση

- Ο δάσκαλος προσφέρει περιγραφική ανατροφοδότηση (γραφτή ή ατομική προφορική) σε ένα συγκεκριμένο κομμάτι της εργασίας χωρίς βαθμολόγηση έτσι ώστε να υποστηρίξει τους στόχους και να προκαλέσει τη σκέψη του μαθητή επί των κριτηρίων επιτυχίας.
- Προσφέρονται ευκαιρίες στους μαθητές να εσωτερικεύσουν την ανατροφοδότηση (κάνουν επισκόπηση της ανατροφοδότησης και/η διατυπώνουν ερωτήσεις/ζητούν διευκρινίσεις).
- Προσφέρονται ευκαιρίες στους μαθητές να αξιοποιήσουν την ανατροφοδότηση ή να την εφαρμόσουν στη δουλειά τους με ένα τρόπο που έχει νόημα (ν την εφαρμόσουν στην τέχουσα ή στην επόμενη εργασία τους).

Ανταλλαγή πρακτικών

Ιδέες!

Δραστηριότητα

Στρατηγικοί Παράγοντες	Προτάσεις για αποτελεσματική ανατροφοδότηση
Χρονισμός	Η στιγμή, αλλά και η διάρκεια που παρέχεται μια ΑΝΑ έχει μεγάλη σημασία. • Για έλεγχο αυτοματοποιημένης γνώσης ή απομνημόνευσης, η ΑΝΑ παρέχεται αμέσως. • Για έλεγχο κατανόησης και κριτικής ανάλυσης, παρέχεται //// • Παρέχουμε άμεση ΑΝΑ μετά από όλες τις βασικές ασκήσεις που βάζουμε στους μαθητές.
Ποσότητα	Η ποσότητα της ΑΝΑ εξαρτάται από ποιοι είναι οι βασικοί στόχοι, οι ουσιώδεις γνώσεις και πόσα σημεία ή σωστές απαντήσεις θεωρούμε ότι συνθέτουν την εικόνα κατάκτησης των ουσιωδών γνώσεων και των βασικών στόχων. Δεν ελέγχουμε κάθε λεπτομέρεια. •
Μορφή	Ανάλογα με τον στόχο και το περιεχόμενο μάθησης, οι μορφές ΑΝΑ είναι : • Προφορική • • Οπτική αναπαράσταση, όταν χρειάζεται να δείξουμε στους μαθητές
Ομάδα στόχος	Όταν ο εκπαιδευτικός παρέχει ατομική ΑΝΑ σε ένα μαθητή, τότε αυτό μεταφράζεται ως προσωπικό ενδιαφέρον προς τον μαθητή. Ομαδική ΑΝΑ

ΠΗΓΗ: Διασκευή με τροποποιήσεις από το: Brookhart, S.M. (2008) *How to Give Effective Feedback to your Students*. Alexandria, VA: ASCD, σελ. 5.

Μην συνδυάζετε τον έπαινο με την ανατροφοδότηση

- Έρευνες υποστηρίζουν ότι εάν επιθυμούμε η ανατροφοδότηση να βοηθήσει τους μαθητές στη μάθησή τους, τότε δεν θα πρέπει να συνδυάζεσαι με έπαινο.
- Έρευνες έχουν δείξει ότι ο έπαινος έχει πολύ μικρή επίδραση στη βελτίωση των μαθητών.
- Σε μια έρευνα διαπιστώθηκε ότι η ανατροφοδότηση χωρίς έπαινο έχει μεγαλύτερη επίδραση στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων από ότι συνδυασμός ανατροφοδότησης με έπαινο.
- Επαινέστε τους μαθητές σας για να τους κάνετε να νιώθουν ευπρόσδεκτοι αλλά μην συνδυάζεται τον έπαινο με την ανατροφοδότηση.

... και μερικές διαπιστώσεις ακόμη

- Η αποτελεσματική ανατροφοδότηση «απαιτεί» μεγαλύτερη ενασχόληση αυτού που δέχεται την ανατροφοδότηση από αυτόν που την προσφέρει.
- Η αποτελεσματική ανατροφοδότηση θα πρέπει βασικά να εστιάζει στο τι ακολουθεί μετά και όχι τόσο στο τώρα.
- Δεν είναι τόσο η μορφή που έχει η ανατροφοδότηση, αν και έχει σημασία ανάλογα με το πλαίσιο αλλά το αποτέλεσμα που προκαλεί στους μαθητές.

https://issuu.com/mm905/docs/efa_look

So what should we say when children complete a task-say, math problems-quickly and perfectly? Should we deny them the praise they have earned? Yes. When this happens, I say, "Whoops. I guess that was too easy. I apologize for wasting your time. Let's do something you can really learn from!"

Carol S. Dweck

Τα 5 χαρακτηριστικά της αποτελεσματικής ανατροφοδότησης (1/5)

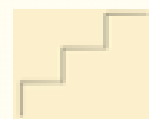
- 1. Η αποτελεσματική ανατροφοδότηση κατευθύνει την προσοχή στην επιδιωκόμενους μαθησιακούς στόχους, υποδεικνύοντας τα δυνατά σημεία και προσφέροντας συγκεκριμένες πληροφορίες που θα οδηγήσουν σε βελτίωση.**
 - «Το δυνατότερο σημείο της λύση σου είναι» (ανατροφοδότηση της επιτυχίας- the success feedback)
 - «Το σχέδιο που έκανες δεν φαίνεται να σε βοήθησε στη λύση του προβλήματος. Δοκίμασε το δέντροδιάγραμμα που μάθαμε χθες.» (παρεμβατική ανατροφοδότηση - intervention feedback)
 - «Αστέρια και σκάλες» - "Stars and Stairs" - «Ποια είναι τα επόμενα βήματα? Τι θα χρειαστεί ακόμη για να πετύχω το στόχο?»

FIGURE 1. Stars and Stairs Form

Teachers can use the Stars and Stairs form to provide feedback to younger students. The star indicates what the student is doing well, and the stair indicates steps the student needs to take to improve.

Name _____ Date _____

Source: Chappuis, Jan. *Seven strategies of assessment for learning* (1st ed., p. 208), © 2009. Reprinted by permission of Pearson Education, Inc., Upper Saddle River, NJ.

FIGURE 2. Assessment Dialogue Form

Students can complete the first part of this form before receiving feedback. The teacher then provides the feedback on the form, and the student responds with the plan for what to do next.

Name: _____ Date: _____

Assignment: _____ Feedback Focus: _____

MY OPINION

My strengths are _____

What I think I need to work on is _____

FEEDBACK

Strengths _____

Work on _____

MY PLAN

What I will do now _____

Source: Chappuis, Jan. *Seven strategies of assessment for learning* (1st ed., p. 80), © 2009. Reprinted by permission of Pearson Education, Inc., Upper Saddle River, NJ.

Τα 5 χαρακτηριστικά της αποτελεσματικής ανατροφοδότησης (2/5)

2. Η ανατροφοδότηση είναι αποτελεσματική όταν λαμβάνει χώρα κατά τη διάρκεια της μάθησης, καθώς υπάρχει χρόνος να δράσει ο μαθητής με βάση αυτή.

"Practice doesn't make perfect; practice makes *permanent*. Only *perfect* practice makes perfect."

Τα 5 χαρακτηριστικά της αποτελεσματικής ανατροφοδότησης (3/5)

3. Η αποτελεσματική ανατροφοδότηση έχει ως προαπαιτούμενο να υπάρχει μερική κατανόηση

- Όταν η εργασία του μαθητή «επικοινωνεί» μικρή ή καμιά κατανόηση οι δυσκολίες ξεπερνιούνται καλύτερα με επέκταση της διδασκαλίας του περιεχομένου.
- Η ανατροφοδότηση μπορεί να βασιστεί πάνω σε κάτι μαθημένο. Εάν δεν υπάρχει μάθηση, η ανατροφοδότηση δεν μπορεί να λειτουργήσει.
- Διορθωτική ανατροφοδότηση (corrective feedback) όταν απουσιάζει ακόμη και η μερική κατανόηση μπορεί να έχει αρνητικά συναισθηματικά αποτελέσματα (Hattie & Timperley, 2007).
- Μια ένδειξη ότι η δουλειά του μαθητή δεν χρήσει ανατροφοδότησης, είναι να μην εντοπίζεται ούτε ένα στοιχείο επιτυχίας σε αυτή. Τότε χρειάζεται επαναδιδασκαλία.

OverFeedback

Κρίση το

Along with military ^{techniques} ~~technics~~ of
their ~~her~~ ^{the} persian's ^{adopted} ~~aptd~~ the
Assyrian's ~~state-of-the-art~~ ^{warfare}
which ~~wich~~ increased ~~ther~~ ^{their} ~~secity~~ ^{security} as
an Empire.

The feedback in the example above does the thinking for the student.

Feedback with Guidance

S	Along with military technice of
SPCPS	ther not the persian's apted the
PPSP	Assyrian's state-of-the art warfar
SSS	wich increased ther secity, as
CP	an Empire

The feedback in the example above gives the student guidance on types of errors and where they appear (S

Feedback That Notes Areas Needing Work

•	Along with military technice of
.....	ther not the persian's apted the
....	Assyrian's state-of-the art warfar
...	wich increased ther secity, as
..	an Empire

The feedback in the example above shows the student where errors appear but requires the student to determine what the errors are and how to correct them.

Τα 5 χαρακτηριστικά της αποτελεσματικής ανατροφοδότησης (5/5)

5. Η αποτελεσματική ανατροφοδότηση θα πρέπει να περιορίζεται ως προς τη διόρθωση/επανόρθωση ως ένα επίπεδο που οι μαθητές κρίνεται ότι μπορούν να ανταποκριθούν.

- Σε πόση διορθωτική ανατροφοδότηση μπορεί να ανταποκριθεί με επάρκεια ένας μαθητής στο συγκεκριμένο χρόνο; Οι πληροφορίες της ανατροφοδότησης πέρα από αυτό το όριο υπάρχει μικρή πιθανότητα να αξιοποιηθούν.
- Δεν έχει αποδειχτεί πιο αποτελεσματική η διόρθωση όλων των λαθών, το αντίθετο (George Hillocks 1986).

Η ανατροφοδότηση θα πρέπει να είναι εστιασμένη & «περιορισμένη στα βασικά» (“Less is more”)

θυμάμαι μια φορά που είχα λήξει σπίτι του.
Είχε και μπισκότια με βεντούζες και τον
είχα πετύχει στο μάτι. Μετά από 1 λεπτό είχε
συνέλθει. Μια άλλη φορά πήγαμε κεντή θύσανο
με μια τάντα και την κρίναμε στο μεσαίο
προάβλιο και λερνούσαμε ποταμίωρα.

Μακάρι να είμαστε φίλοι και όταν
μεγαλώσουμε και να κάνουμε παρέα.

Μην συνδυάζετε τον έπαινο με την ανατροφοδότηση

- Research shows that in order for feedback to assist with a student's learning, it should not be combined with praise.

The low effect size for praise ($d = 0.12$ in one and $d = 0.09$ in another).

- Another study showed that feedback without praise has a greater effect on achievement than feedback with praise.
- Praise your students to make them feel welcome, just keep praise separate from feedback about their learning.

Feedback to learners should focus on what they need to do to improve, rather than on how well they have done, and should avoid comparison with others.

–Jo Boaler, Whats Math Got to Do With It?

Πέμπτη 23 Σεπτεμβρίου 2014 23/9/2014

Γράφω για μια δούλη που αφέρεται ανόητως

Το καλοκαίρι του 2014 πέρα στην Καθα-
ρίτσα. Έτσι χώρισα ένα κορίτσι το Ελένη.

Στην αρχή δεν γνωριζόμαστε αλλά μετά
" γινάμε οι καλύτερες φίλες και περνάμε
παντού και πάντα μαζί.

Όλα αυτά τα πρόσωπα που με στηρίζαν
ήταν η μαμά μου η Φωτεινή, ο μπαμπάς
μου ο Στέφανος, η αδερφή μου η Μαρία,
η γιαγιά μου και ο παππούς μου και η
φίλη που χώρισα.

Η αποπνευμία μου ανόητη ήταν
όχι νόσησε μαχαλάι με τη φίλη μου και
την αδερφή μου. Πουλούσαντε βραχιόλια
κολλέ και σκουλορίκια. Αγοράσαν πολλοί
άνθρωποι. Από αυτούς τους ανθρώπους κα-
τάφερα να μαζέψω 120€.

Αυτή η ελπίδα ότι μου δίνει
αξιοπρέπεια!!!

Έγραψες καταπληκτικά
Μηρό!

Praising the process

<http://www.teachingchannel.org/videos/praise-the-process-perts>

Praising the Process

All Grades / All Subjects / Mindset

CCSS: ELA.W.1.3 ELA.W.1.5

1.1K

Lesson Objective

Use process praise to encourage a growth mindset

Length

6 min

Questions to Consider

- ✓ How does process praise help students develop growth mindsets?
- ✓ How does Ms. Stewart make sure her process praise is authentic?
- ✓ What tips does Ms. Stewart share for how teachers can begin to use process praise in their classrooms?

Common Core Standards

ELA.W.1.3, ELA.W.1.5

0:00:00 | 0:06:16

7

Things to Remember About Feedback

1

Feedback is not advice, praise, or evaluation. Feedback is information about how we are doing in our efforts to reach a goal.

Grant Wiggins, p. 10

2

If students know the classroom is a safe place to make mistakes, they are more likely to use feedback for learning.

Dylan William, p. 30

3

The feedback students give teachers can be more powerful than the feedback teachers give students.

Cris Tovani, p. 48

4

When we give a grade as part of our feedback, students routinely read only as far as the grade.

Peter Johnston, p. 64

5

Effective feedback occurs during the learning, while there is still time to act on it.

Jan Chappuis, p. 36

6

Most of the feedback that students receive about their classroom work is from other students—and much of that feedback is wrong.

John Hattie, p. 18

7

Students need to know their learning target—the specific skill they're supposed to learn—or else "feedback" is just someone telling them what to do.

Susan Brookhart, p. 24

Περιγραφική αξιολόγηση

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΘΗΤΗ	
Εργατικότητα Ενδιαφέρον Προσπάθεια Συμμετοχή Αυτοπεποίθηση Επιμονή	
Μεθοδικότητα Αποτελεσματικότητα Παρατηρητικότητα Κριτική ικανότητα	
Συνεργασία - Σχέσεις με συμμαθητές και εκπαιδευτικούς	
Δραστηριότητες και εργασίες έξω από την τάξη	
Ιδιαίτερα ενδιαφέροντα και δημιουργικές ικανότητες	

Συμμετοχή - Προσπάθεια

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ	Ακρόαση	Παρακολουθεί τον ομιλητή σιωπηρά και με προσοχή	
		Κατανοεί αυτά που ακούει	
	Προφορική έκφραση	Αρθρώνει, προφέρει και τονίζει σωστά	
		Εκφράζεται με σαφήνεια και πληρότητα	
	Διάλογος	Συμμετέχει εποικοδομητικά στις συζητήσεις - Εκφράζει απόψεις	
		Ο λόγος του είναι προσαρμοσμένος στις συνθήκες επικοινωνίας	
ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ	Αναγνωστική ικανότητα	Γνωρίζει το βασικό μηχανισμό ανάγνωσης	
		Διαβάζει μεγαλόφωνα με ευχέρεια και εκφραστικότητα	
		Διαβάζει σιωπηρά με ευχέρεια και προσήλωση	
		Απομνημονεύει μικρά κείμενα όπου απαιτείται	
	Κατανόηση κειμένων	Κατανοεί τα κείμενα που διαβάζει, εκφράζει τη γνώμη του γι' αυτά	
		Διακρίνει τις ιδέες, την οργάνωση και την ακολουθία του κειμένου, ασκεί κριτική στο κείμενο	
		Διακρίνει τα είδη του λόγου	

ΓΡΑΠΤΗ ΕΚΦΡΑΣΗ	Κείμενο	Γράφει καθαρά, καλαίσθητα, γρήγορα	
		Γράφει χωρίς σοβαρά ορθογραφικά λάθη	
		Τονίζει και χρησιμοποιεί σωστά τα σημεία στίξης	
		Χρησιμοποιεί ικανοποιητικό λεξιλόγιο	
		Ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του θέματος σύμφωνα με την περίπτωση επικοινωνίας - Εκφράζει τις σκέψεις του με σαφήνεια και ρεαλισμό	
		Συμμετέχει σε διαδικασίες επεξεργασίας (διόρθωσης) των κειμένων	
	Γραμματική	Συμμετέχει σε ομαδικές διαδικασίες παραγωγής γραπτού λόγου	
		Κατανοεί τα γραμματικά φαινόμενα μέσα από τη χρήση της γλώσσας και τα εφαρμόζει στην πράξη	
		Εκτελεί τις ατομικές ασκήσεις εμπέδωσης των γραμματικών φαινομένων κι άλλες γλωσσικές ασκήσεις	
	Ορθογραφία	Γνωστή	
		Άγνωστη	

Περιγραφική
αξιολόγηση

Περιγραφική αξιολόγηση

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	
Συμμετοχή - Προσπάθεια	
Κατανοεί τις βασικές μαθηματικές έννοιες	
Αντιλαμβάνεται τις βασικές ιδιότητες των τεσσάρων πράξεων, τις εφαρμόζει σε πράξεις και προβλήματα	
Λύνει προβλήματα με τρόπους που διδάχτηκε	
Βρίσκει δικούς του τρόπους λύσης προβλημάτων	
Εκτελεί πράξεις από μνήμης	
ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	
Συμμετοχή-Προσπάθεια	
Δείχνει ενδιαφέρον για τον κόσμο που τον/την περιβάλλει και για επίκαιρα κοινωνικά θέματα - Παρατηρεί και μελετά εικόνες από το γύρω κόσμο	
Κατανοεί τις σχέσεις και αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στον άνθρωπο και στο περιβάλλον	

Failure is instructive. The person who really thinks learns quite as much from their failures as from their successes.

– JOHN DEWEY

"If students are afraid of mistakes, then they're afraid of trying something new, of being creative, of thinking in a different way."
~ Alina Tugend

Δραστηριότητα

**Τρόποι/στρατηγικές/
διδακτικοί χειρισμοί**
που βοηθούν τους
μαθητές μας να
μάθουν μέσω των
λαθών τους.

9 τρόποι να βοηθήσουμε τους/τις μαθητές/τριές μας να μάθουν/να μαθαίνουν μέσα από τα λάθη τους.

1. Τους επικοινωνούμε (κατά τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας) το μήνυμα να αντιμετωπίζουν τα λάθη τους ως πηγή κατανόησης/ αφετηρία/έναυσμα για βαθύτερη κατανόηση.
2. Φροντίζουμε με κατάλληλους διδακτικούς χειρισμούς να αυξηθούν τα κίνητρα τους για μάθηση και η αυτοεκτίμησή τους, παρακινώντας τους να αντιμετωπίζουν/διορθώνουν με επιτυχία τα λάθη τους αναστοχαζόμενοι/ες επί αυτών.
3. Καθιστούμε ενήμερους/ες τους μαθητές/τριές μας για την αξία των λαθών στη μαθησιακή διαδικασία, αναγνωρίζοντας τη σημασία των λαθών ως πολύτιμων οδηγών και των εκπαιδευτικών, επίσης.
4. Δημιουργούμε ένα μαθησιακό κλίμα που επιτρέπει τα λάθη/που επικοινωνεί το μήνυμα ότι τα λάθη είναι μέρος της μαθησιακής διαδικασίας/των τροχιών μάθησης μαθητών/μαθητριών/εκπαιδευτικών.

Δραστηριότητα

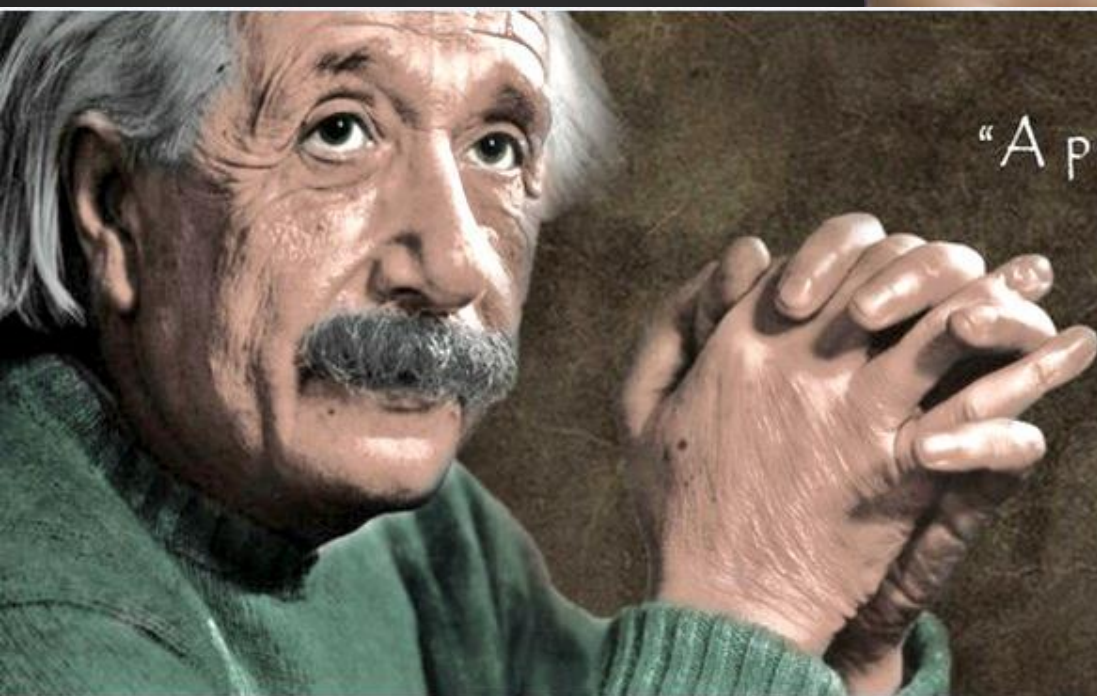
**Τρόποι/στρατηγικές/
διδακτικοί χειρισμοί**
που βοηθούν τους
μαθητές μας να
μάθουν μέσω των
λαθών τους.

- 9 τρόποι να βοηθήσουμε τους/τις μαθητές/τριές μας να μάθουν/να μαθαίνουν μέσα από τα λάθη τους.
5. Επιτρέπουμε ποικιλία λαθών (εμπλέκοντας τους/τις μαθητές/τριές μας σε ποικίλα μη μονοδιάστατα μαθησιακά έργα).
6. Προσφέρουμε έγκαιρη και στοχευμένη ανατροφοδότηση, έτσι ώστε οι μαθητές/τριες να μπορούν να ανταποκριθούν και να μάθουν μέσα από τα λάθη τους.
7. Εντοπίζουμε/αναλύουμε τις βασικές αιτίες των λαθών ή τα εμπόδια/ εναλλακτικές ιδέες/ διαισθήσεις των μαθητών/τριών και τα αξιοποιούμε.
8. Ενθαρρύνουμε την ατομική διόρθωση λαθών ως επιθυμητής συνήθειας/καλής πρακτικής μάθησης.
9. Αξιοποιούμε εργαλεία των ΤΠΕ που υποστηρίζουν τους/τις μαθητές/τριες στα λάθη τους/προσφέρουν την επιθυμητή ανατροφοδότηση.

Mistakes are
PROOF
that you are
TRYING

MISTAKES ARE
WELCOME IN
MY
CLASSROOM.
-@TEACHERTOOLKIT

“A person who never made
a mistake never tried
anything new.”

-Albert Einstein

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

Ετερο-αξιολόγηση

Διάσταση	Ο ρόλος Δ & Μ
Ετερο-αξιολόγηση: Η ετερο-αξιολόγηση είναι σημαντική γιατί προσφέρει στους μαθητές την ευκαιρία να σκεφτούν για τη δουλειά των συμμαθητών τους.	Ενώ η διάσταση εστιάζει στο ρόλο του δασκάλου να εξασφαλίσει ότι οι μαθητές του εμπλέκονται με επιτυχία σε έργα ετερο-αξιολόγησης, ταυτόχρονα επίσης επικεντρώνεται και στους τρόπους με τους οποίους η διαδικασία επιτρέπει στους μαθητές να προωθήσουν τη μάθηση των συμμαθητών τους

Η έρευνα δείχνει ότι όταν δίνονται ευκαιρίες στους μαθητές να αποτιμήσουν την εργασία ενός συνεργάτη και να προσφέρουν ανατροφοδότηση, είναι μια διαδικασία πολύ ωφέλιμη και για το μαθητή που προσφέρει την ανατροφοδότηση και για το μαθητή που τη λαμβάνει.

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

Ετερο-αξιολόγηση

Ο δάσκαλος ζητά από τους μαθητές να αξιολογήσουν την εργασία των συμμαθητών τους και προσφέρει ανατροφοδότηση για να βελτιώσουν την ποιότητα της διαδικασίας.

Τα έργα ετερο-αξιολόγησης έχουν νόημα για όλους τους μαθητές

Το έργο ετερο-αξιολόγησης είναι δομημένο με τέτοιο τρόπο που υποστηρίζει όλους τους μαθητές να το εκπληρώσουν και προσφέρει ανατροφοδότηση που υποστηρίζει τη μάθηση.

Η ετερο-αξιολόγηση έχει θετική επίδραση στην ποιότητα των εργασιών όλων των μαθητών λόγω της υψηλής ποιότητας της ανατροφοδότησης και της δόμησης των δραστηριοτήτων (διάθεση ικανού χρόνου για μελέτη και αποτίμηση των έργων)

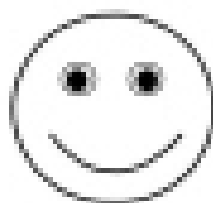
Ανταλλαγή πρακτικών

Ιδέες!

Βοηθούμε/υποστηρίζουμε τους μαθητές μας να γίνουν «πηγές» μάθησης

- Οι μαθητές αξιολογούν την εργασία των συμμαθητών τους:
 - “Δυο αστέρια και μια ευχή”
 - Διαλέγω-ανταλλάσσω- διαλέγω
 -
- Εκπαιδεύουμε τους μαθητές να θέτουν κατάλληλα ερωτήματα για το επίπεδο συνεργασία στην ομάδα τους.

Two Stars and a Wish

wish

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

Αυτό-αξιολόγηση

Διάσταση	Ο ρόλος Δ & Μ
Αυτό-αξιολόγηση: Η Αυτό-αξιολόγηση είναι σημαντική διότι προσφέρει στους μαθητές την ευκαιρία να σκεφτούν μεταγνωστικά σχετικά με τη μάθησή τους.	Ενώ η διάσταση εστιάζει στο ρόλο του δασκάλου να εξασφαλίσει ότι οι μαθητές του εμπλέκονται με επιτυχία σε έργα αυτό-αξιολόγησης, ταυτόχρονα επίσης επικεντρώνεται και στους τρόπους με τους οποίους αυτή διαδικασία επιτρέπει στους μαθητές να στοχαστούν με νόημα ή/και να αξιολογήσουν τη μάθησή της.
Η έρευνα δείχνει ότι κατανόηση των μαθητών διαδικασιών της μάθησής τους είναι σημαντική στρατηγική που οδηγεί σε αποτελεσματικότερες μαθησιακές διαδικασίες.	

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

Αυτό-αξιολόγηση

Ο δάσκαλος ζητά από τους μαθητές να αξιολογήσουν τη μάθησή τους.

Η δραστηριότητα αυτό-αξιολόγησης να έχει νόημα για τους μαθητές.

Το έργο αυτό-αξιολόγησης είναι δομημένο με τέτοιο τρόπο που υποστηρίζει όλους τους μαθητές και αποτελεί μια ειλικρινή διαδικασία.

Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης προσφέρει στοιχεία:

- (1) Στο μαθητή βοηθώντας τον να εντοπίσει τρόπους για να βελτιώσει τη δουλειά του.
- (2) στο δάσκαλο προσφέροντας του στοιχεία σχετικά με τις αντιλήψεις των μαθητών για τη μάθησή τους, τα οποία μπορεί να αξιοποιήσει στα επόμενες διδακτικές αποφάσεις.

Ανταλλαγή πρακτικών

Ιδέες!

Βοηθάμε τους μαθητές να αναλάβουν τον έλεγχο της μάθησής τους

- Οι μαθητές αξιολογούν τη δουλειά τους χρησιμοποιώντας:
 - Ρουμπρίκες
 - Υποδείγματα
- Αυτο-αξιολόγηση της κατανόησης:
 - Φάκελος επιτευγμάτων
 - Φανάρια κυκλοφορίας
 - Θετικό/Αρνητικό/ενδιαφέρον

Πλεονεκτήματα	Μειονεκτήματα
Ενθαρρύνει τους μαθητές να σκεφθούν κριτικά τη δική τους μαθησιακή πρόοδο και τις επιδόσεις	Μπορεί να είναι υποκειμενική. Οι μαθητές μερικές φορές δεν είναι ειλικρινείς ή υπερβαθμολογούν την απόδοσή τους.
Ενθαρρύνει τους μαθητές να είναι περισσότερο υπεύθυνοι για τη δική τους μάθηση	Οι μαθητές μπορεί να μην είναι εξοικειωμένοι με τα κριτήρια αξιολόγησης.
Βοηθά στην ανάπτυξη κριτικών δεξιοτήτων	Απαιτεί χρόνο από τη μεριά των μαθητών
Δεν υπάρχει πίεση από άλλους παράγοντες όταν βαθμολογούν τους εαυτούς τους.	
Οι μαθητές γίνονται αυτόνομοι μαθαίνοντας	
Βοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν τις αδυναμίες τους καθώς και τις δυνατότητες τους	

Πίνακας 1 - Πλεονεκτήματα, Μειονεκτήματα Αυτοαξιολόγησης

A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	ΒΑΘΜΟΣ 1-5
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΤΟΧΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ		
1	Μπορώ να δημιουργώ και να εξηγώ τροφικές αλυσίδες και πλέγματα.	
2	Μπορώ να χρησιμοποιώ με επάρκεια τους όρους παραγωγός, καταναλωτής, θηρευτής, λεία (θήραμα).	
3	Μπορώ να αξιοποιώ πληροφορίες και δεδομένα για να μελετώ ποιοι οργανισμοί ανταγωνίζονται μεταξύ τους.	
4	Μπορώ να επιχειρηματολογώ πώς δραστηριότητες του ανθρώπου επηρεάζουν την ποιότητα του περιβάλλοντος και προκαλούν προβλήματα στους οργανισμούς.	
5	Γνωρίζω είδη χλωρίδας και πανίδας της Κύπρου.	
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΟΜΑΔΑ		
1	Πόσο σκληρά δούλεψα μέσα στην ομάδα;	
2	Πόσο συγκεντρωμένος ήμουν στην εργασία της ομάδας μου;	
3	Πόσο σημαντική ήταν η συνεισφορά μου στην εργασία της ομάδας;	
4	Πόσο εύκολο ήταν να συνεργαστώ με τους άλλους στην ομάδα;	
5	Πόσο ομαδικό πνεύμα επέδειξα;	
6	Πόσο με βοήθησε η εργασία στην ομάδα να μάθω;	
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ		
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ		
1	Πιστεύω ότι πρέπει να βελτιώσω την απόδοσή μου στους πιο κάτω τομείς: Μελέτη στο σπίτι Συμμετοχή στο μάθημα Συγκέντρωση στην τάξη Συνεργασία στην ομάδα	
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		
1	Τρία (3) πράγματα που μου άρεσαν περισσότερο στα μαθήματα για τις Τροφικές Σχέσεις είναι: 1. 2. 3.	
2	Τι δεν μου άρεσε στα μαθήματα για τις Τροφικές Σχέσεις (1 ή περισσότερα)	

Κλίμακα διαβαθμισμένων κριτηρίων αξιολόγησης

Κριτήρια	Εξαιρετική Επίδοση	Μέτρια Επίδοση	Χαμηλή Επίδοση															
Συνέπεια 4	Έφερα μαζί μου ότι χρειαζόνταν και προετοιμάστηκα για μάθημα στο σπίτι.	Έφερα μαζί μου ότι χρειαζόνταν. Δεν προετοιμάστηκα (ή και το αντίθετο).	Δεν έφερα μαζί μου ότι χρειαζόνταν. Δεν προετοιμάστηκα.															
Συνεργασία 4	Βοήθησα τους συμμαθητές μου, συνεργάστηκα μαζί τους όποτε χρειάστηκε για να φτιάξουμε μια εργασία. Τους βοήθησα όταν τελείωσα πρώτος.	Βοήθησα λίγο ή συνεργάστηκα λίγο με τους συμμαθητές μου.	Δεν βοήθησα κανέναν. Δεν συνεργάστηκα με κανέναν.															
Συμμετοχή 6	Συμμετείχα στην εξέταση και γνώριζα τις απαντήσεις. Συμμετείχα στο μάθημα με ερωτήσεις. Συμμετείχα σε συζήτηση για το μάθημα.	Είπα απλά την γνώμη μου ελάχιστες φορές ή γνώριζα λίγες από τις απαντήσεις της εξέτασης.	Δεν συμμετείχα σε τίποτα.															
Συμπεριφορά 4	Μιλούσα όταν έπαιρνα το λόγο. Σεβόμουν τους συμμαθητές μου όταν μιλούσαν.	Μιλούσα με τους συμμαθητές μου χωρίς να χρειάζεται.	Έκανα αρκετή φασαρία και εμπόδιζα το μάθημα.															
Προσπάθεια 2	Προσπάθησα όσο μπορούσα.	Προσπάθησα λιγότερο από όσο μπορούσα.	Δεν προσπάθησα καθόλου.															
Σύνολο Ημέρας																		

Υπόδειξη: Η εξαιρετική επίδοση παίρνει τον μέγιστο βαθμό. Η μέτρια τον μισό βαθμό και η χαμηλή μηδέν.

Πάντα προσπαθώ να βαθμολογώ τον εαυτό μου με ειλικρίνεια. Προσπαθώ να είμαι αντικειμενικός/ή.

*Υποδείξεις για βελτίωση του μαθήματος: _____

*Συμπληρώνεται στο τέλος του τετραμήνου πριν παραδοθεί στον διδάσκοντα.

Κλίμακα διαβαθμισμένων κριτηρίων αξιολόγησης

Κριτήρια	Εξαιρετική Επίδοση	Μέτρια Επίδοση	Χαμηλή Επίδοση	22/10/2014	29/10/2014	19/11/2014	26/11/2014	3/12/2014						
Συνέπεια 4	Έφερα μαζί μου ότι χρειαζόνταν και προετοιμάστηκα για μάθημα στο σπίτι.	Έφερα μαζί μου ότι χρειαζόνταν. Δεν προετοιμάστηκα (ή και το αντίθετο).	Δεν έφερα μαζί μου ότι χρειαζόνταν. Δεν προετοιμάστηκα.	2	4	4	4	4						
Συνεργασία 4	Βοήθησα τους συμμαθητές μου, συνεργάστηκα μαζί τους όποτε χρειάστηκε για να φτιάξουμε μια εργασία. Τους βοήθησα όταν τελείωσα πρώτος.	Βοήθησα λίγο ή συνεργάστηκα λίγο με τους συμμαθητές μου.	Δεν βοήθησα κανέναν. Δεν συνεργάστηκα με κανέναν.	4	4	4	4	4						
Συμμετοχή 6	Συμμετείχα στην εξέταση και γνώριζα τις απαντήσεις. Συμμετείχα στο μάθημα με ερωτήσεις. Συμμετείχα σε συζήτηση για το μάθημα.	Είδα απλά την γνώμη μου ελάχιστες φορές ή γνώριζα λίγες από τις απαντήσεις της εξέτασης.	Δεν συμμετείχα σε τίποτα.	3	3	6	6	6						
Συμπεριφορά 4	Μιλούσα όταν έπαιρνα το λόγο. Σεβόμουν τους συμμαθητές μου όταν μιλούσαν.	Μιλούσα με τους συμμαθητές μου χωρίς να χρειάζεται.	Έκανα αρκετή φασαρία και εμποδίζα το μάθημα.	4	4	4	2	4						
Προσπάθεια 2	Προσπάθησα όσο μπορούσα.	Προσπάθησα λιγότερο από όσο μπορούσα.	Δεν προσπάθησα καθόλου.	2	2	2	1	2						
Σύνολο Ημέρας				15	17	20	17	20						

Υπόδειξη: Η εξαιρετική επίδοση παίρνει τον μέγιστο βαθμό. Η μέτρια τον μισό βαθμό και η χαμηλή μηδέν.

Πάντα προσπαθώ να βαθμολογώ τον εαυτό μου με ειλικρίνεια. Προσπαθώ να είμαι αντικειμενικός/ή.

Υποδείξεις για βελτίωση του μαθήματος: Δεν έχω να πω και το μάθημα είναι καλύτερο από πριν.

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

Συνεργασία

Διάσταση	Ο ρόλος Δ & Μ
Συνεργασία: Κουλτούρα τάξης στην οποία δάσκαλοι και μαθητές είναι συνεργάτες στη μαθησιακή διαδικασία.	Αυτή διάσταση περιλαμβάνει τους τρόπους με τους οποίους μαθητές και εκπαιδευτικοί εργάζονται μαζί εστιασμένη στη μάθηση, στη συνεργασία, στο σεβασμό και στην εκτίμηση των διαφορετικών οπτικών.

Ο έρευνες δείχνουν ότι σε τάξεις στις οποίες προωθείται η σκέψη και η μάθηση, η συνεργασία, η αυτονομία των μαθητών και αντιμετωπίζεται οι μαθητές ως πηγές μάθησης ο ένας για τον άλλο, τότε οι μαθητές είναι πιο πιθανό να γίνουν δια βίου μαθησόντες..

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης Συνεργασία

Το κλίμα της τάξης χαρακτηρίζεται από μια συνεπή εικόνα που δείχνει ότι δάσκαλοι και μαθητές είναι διευκολυντές & συνεργάτες στη μαθησιακή διαδικασία.

Η μαθητική συνεργασία είναι εμφανής.

Εξασφαλίζεται η αβίαστη συμμετοχή όλων των μαθητών και ο δάσκαλος αξιοποιεί τις απαντήσεις των μαθητών ή της ερωτήσεις τους για να εμβαθύνουν στη μαθησιακή διαδικασία.

Πολλαπλές οπτικές και προσεγγίσεις αναζητούνται και εξετάζονται.

Ο δάσκαλος προωθεί με συνέπεια τη στάση «Όλοι μπορούμε να μάθουμε».

Ανταλλαγή πρακτικών

Ιδέες!

Πώς εργάστηκε η ομάδα;

A) Έχουμε στη διάθεσή μας έναν απομαγνητοφωνημένο διάλογο μιας μαθητικής ομάδας που εργάστηκε στο μάθημα των Φυσικών Επιστημών.

- ❖ Μελετούμε το διάλογο* και σημειώνουμε επιθυμητούς και μη επιθυμητούς ρόλους που προσφέρουν στη συζήτηση τα μέλη της ομάδας.
- ❖ Στη συνέχεια συζητάμε στην τάξη για τους ρόλους που εντοπίσαμε.

Επιθυμητοί ρόλοι	Μη επιθυμητοί ρόλοι
☐ Ζήτησαν πληροφορίες και διευκρινίσεις από άλλα μέλη	☐ Συνεργάστηκαν μόνο με ορισμένα μέλη της ομάδας
☐ Προσέφεραν πληροφορίες και ιδέες στην ομάδα	☐ Χαρακτήρισαν αρνητικά τις προτεινόμενες ιδέες ή απόψεις
☐ Ενθάρρυναν τη συμμετοχή όλων των μελών	☐ Απόφυγαν να συμμετάσχουν στη συλλογική δραστηριότητα
☐ Πέτυχαν μέσα από τις διαφωνίες να συνθέσουν τις απόψεις τους	☐ Απόρριψαν ιδέες, προτάσεις και λύσεις χωρίς να αιτιολογήσουν το γιατί
☐ Αναθεώρησαν την αρχική τους άποψη όταν πείστηκαν με επιχειρήματα	☐ Δημιούργησαν εντάσεις στην ομάδα
☐ Αξιολόγησαν τις απόψεις που διατυπώθηκαν με βάση συγκεκριμένα κριτήρια	☐ Βιάστηκαν να καταλήξουν σε συμπεράσματα χωρίς να ανταλλάξουν απόψεις και επιχειρήματα
☐ Ενθάρρυναν με τη στάση τους και τις αντιδράσεις τους άλλα μέλη της ομάδας να εκφράσουν την άποψή τους	☐ Κάποιο μέλος ή μέλη της ομάδας επικράτησαν στη συζήτηση και δεν επέτρεψαν σε κανέναν άλλο να μιλήσει ή να χειριστεί τα υλικά της δραστηριότητας.
☐ Προσέφεραν βοήθεια στα άλλα μέλη της ομάδας	

Αναπτύχθηκε στην ομάδα

Δ)

Συζήτηση αμφισβήτησης

Η **συζήτηση αμφισβήτησης** χαρακτηρίζεται από τσακωμούς, συχνές διαφωνίες και έλλειψη συνεργασίας από τα μέλη της ομάδας. Το κάθε μέλος αποφασίζει συνήθως για τον εαυτό του.

Σωρευτική συζήτηση

Χαρακτηρίζουμε μια **ομιλία σωρευτική** όταν τα μέλη της ομάδας συνεργάζονται αρκετά καλά και συζητούν χωρίς όμως να διατυπώνουν επιχειρήματα και να τεκμηριώνουν τις απόψεις τους με στοιχεία. Συνήθως σε μια τέτοια συζήτηση τα μέλη της ομάδας συμφωνούν αμέσως χωρίς να μελετήσουν τις διάφορες πλευρές της δραστηριότητας. Έτσι η συζήτηση της ομάδας χαρακτηρίζεται από επαναλήψεις και επιβεβαιώσεις χωρίς να ζητούνται διευκρινήσεις, εξηγήσεις και οι απόψεις όλων των μελών της ομάδας.

Διερευνητική συζήτηση

Στη **διερευνητική συζήτηση** όλα τα μέλη της ομάδας συνεργάζονται αρμονικά. Εφαρμόζουν τους κανόνες συνεργασίας, διατυπώνουν και συζητούν τις απόψεις τους κριτικά αλλά δημιουργικά. Οι δηλώσεις και οι προτάσεις των μελών της ομάδας μπαίνουν κάτω από την κρίση όλων και παίρνονται με τη συνεργασία και τη συμμετοχή όλων, καλά μελετημένες αποφάσεις.

Ένας διάλογος Δ-Μ ...

Στιχομουθία 1: Αρχική φάση της έρευνας		
1	Δάσκαλος:	Ποιος θα μου πει τι ζητάει αυτή η ρημάδα η εργασία. Τι ζητάει η άσκηση, διαβάστε και πείτε μου. Εσύ τι θέλεις;
2	Μαθητής:	Τα δοχεία.
3	Δάσκαλος:	Τι ζητάει η άσκηση; Διαβάστε λίγο τα βήματα της ενότητας και ρωτήστε τι ζητάει η άσκηση. Ρωτάω για να μου απαντήσετε; Επωνυμάκης. (απευθύνεται σε μαθητή με το επώνυμό του)
4	Επωνυμάκης	Αδειάζουμε-
5	Δάσκαλος:	(διακόπτει) Τι σου ζητάει ρε; Άστο το αδειάζουμε. Τι σου ζητάει να κάνεις;
6	Επωνυμάκης	Ζητάει...
7	Δάσκαλος:	Ναι. Να πάρεις το νερό που είναι στο ένα δοχείο και να το κάνεις τι;
8	Επωνυμάκης	Να το...και να το ρίξω...
9	Δάσκαλος:	Ποιος μπορεί να μου πει; Έλα!
10	Θανάσης:	Και να ...να ρίξουμε το ...
11	Δάσκαλος:	Κάντε ησυχία εκεί, εδώ εδώ!
12	Αγγελική:	Να δούμε το σχήμα που παίρνει το νερό;
13	Δάσκαλος:	Ζητάει να πάρετε αυτό (δείχνει το δοχείο) και να το κάνετε τι; Να πάρετε. Πές το!
14	Αγγελική:	Ε...
15	Δάσκαλος:	Και να το ρίξουμε... (φορτικά)
16	Αγγελική:	Να το ρίξουμε στα τρία διαφανή δοχεία.
17	Δάσκαλος:	Και να το ρίξετε λοιπόν. Είναι ήδη στο ένα, να το ρίξετε δηλαδή στα άλλα δυο και στη συνέχεια να παρατηρήσετε τι; Να σου πω...[3δ] θα επικοινωνήσουμε λίγο; Στη συνέχεια σας ζητάει να παρατηρήσετε τι Γεωργία;
18	Γεωργία:	Το σχήμα που παίρνει το νερό σε κάθε δοχείο.

«... για να φτάσω λοιπόν στη λύση ενός προβλήματος, δε χρειάζεται να ακολουθήσω ένα δρόμο και ούτε υπάρχει ένας σωστός δρόμος...»

1	Δάσκαλος:	Μια, δυο, τρεις, τέσσερις ομάδες που έχετε τελειώσει, δεν μιλάτε καθόλου. Έναν εκπρόσωπο κι από εδώ. Κυκλικά είπαμε ο εκπρόσωπος. Λοιπόν ας ξεκινήσουμε (λέει το όνομα ενός παιδιού). Όλοι ακούμε τι λέει κάθε ομάδα.
2	Μαθητής:	(ως εκπρόσωπος ομάδας) Θα δέσουμε στο ελατήριο το σπάγκο από τη μια άκρη του (παράλληλα δείχνει με τα υλικά τι θα κάνουν) θα βάλω τον συνδετήρα από την άλλη. Στην άλλη άκρη του σπάγκου θα βάλουμε το συνδετήρα από την άλλη πλευρά και μετά θα προσθέσουμε το συνδετήρα στο σώμα που θέλουμε να μετρήσουμε.
3	Δάσκαλος:	Πες το μου απλά! Πες το στα παιδιά απλά; Τι θα κάνεις; Πώς; Τι πρόκειται να κοιτάξεις για να δεις ποιο είναι πιο βαρύ;
4	Μαθητής 1:	(συμπληρώνοντας-βοηθώντας τον εκπρόσωπο της ομάδας του) Θα κοιτάξω το μήκος του ελατηρίου.
5	Δάσκαλος:	Θα βάλει λοιπόν τα αντικείμενα που; Πάνω στο...; Στην άκρη του...;
6	Μαθητής 1:	Σε ...του συνδετήρα.
7	Δάσκαλος:	Ωραία! Εκεί. Ωραία! Πώς θα μετρήσεις το μήκος του ελατηρίου που λες;
8	Μαθητής:	(ομιλεί ο εκπρόσωπος της ομάδας) Πόσο...πόσο περισσότερο, όταν τεντώνεται το ελατήριο θα το μετρήσουμε με τον χάρακα.
9	Δάσκαλος:	Και σε ποια περίπτωση είναι πιο βαρύ ένα σώμα; Όταν τεντώνεται το ελατήριο περισσότερο ή λιγότερο;
10	Μαθητής 1:	Περισσότερο.
11	Δάσκαλος:	Λοιπόν πάμε ν' ακούσουμε μια τελείως διαφορετική άποψη από αυτή την ομάδα. Ποιος θα διαβάσει τα βήματα που σχεδιάσατε να κάνετε για να λύσετε το πρόβλημα;
12	Μαθήτρια:	(ως εκπρόσωπος της ομάδας) Θα φτιάξουμε μια ζυγαριά. Θα περά...
13	Δάσκαλος:	Ακούω, πιο δυνατά λιγάκι.
14	Μαθητής:	(μιλάει πιο δυνατά) Θα περάσουμε τη μια θηλειά του σπάγκου στο χάρακα. Έπειτα, θα βάλουμε την πλαστελίνη στο ένα άκρο του χάρακα και την μπαταρία στο άλλο άκρο. Ύστερα, θα σηκώσουμε το σπάγκο και θα δούμε πιο είναι πιο βαρύ.
15	Δάσκαλος:	Να το δούμε λίγο αυτό; Να το κάνουμε; Είναι μια διαφορετική ιδέα. Εεε; Σηκωθείτε τρία παιδιά από την ομάδα όρθια. Να δούμε και κατά πόσο εφαρμόζεται η ιδέα μας έτσι; (τα παιδιά σηκώνονται – ο δάσκαλος απευθύνεται στην ομάδα)

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης

Αξιοποίηση στοιχείων/πληροφοριών που τροφοδοτούν τη διδασκαλία

Διάσταση	Ο ρόλος Δ & Μ
Αξιοποίηση στοιχείων/πληροφοριών που τροφοδοτούν τη διδασκαλία: Η διαμορφωτική αξιολόγηση είναι μια διαδικασία που χρησιμοποιείται από δασκάλους και μαθητές κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας για να προσαρμόσουν τη διδασκαλία και τη μάθηση για να βελτιωθούν τα επιτεύγματα των μαθητών σε σχέση με τους επιδιωκόμενους μαθησιακούς στόχους.	Η διάσταση αυτή εστιάζει στην αξιοποίηση γραπτών και προφορικών στοιχείων/ δεδομένων που οδηγούν στην προσαρμογή της διδακτικής ακολουθίας.

Διαστάσεις διαμορφωτικής αξιολόγησης **Αξιοποίηση στοιχείων/πληροφοριών που τροφοδοτούν τη διδασκαλία**

Ο δάσκαλος με δεξιότητες χρησιμοποιεί πολλαπλούς τρόπους που συνδέονται με τους μαθησιακούς στόχους ή κριτήρια επιτυχίας έτσι ώστε συστηματικά να συλλέγει στοιχεία για τη μάθηση των μαθητών του σε όλη τη διάρκεια του μαθήματος.

Υπάρχουν πολλαπλές πηγές ευρημάτων τα οποία δείχνουν ότι ο δάσκαλος τα αναλύει για να εντοπίσει θέματα που σχετίζονται με την κατανόηση ή τη δυσκολία κατανόησης για να καταλήξει σε συμπεράσματα σχετικά με δυνατά σημεία και τις αδυναμίες των μαθητών του.

Οι πληροφορίες, ο εντοπισμός ζητημάτων/δυσκολιών και οι ερμηνείες αξιοποιούνται για να διαμορφώσουν τη διδασκαλία και να προωθήσουν τη μάθηση των μαθητών.

Ανταλλαγή πρακτικών

Ιδέες!

Ξεδιπλώνοντας τη διαμορφωτική αξιολόγηση

	Που πηγαίνει ο μαθητής;	Που ο μαθητής είναι τώρα;	Πώς ο μαθητής θα φτάσει στο στόχο;
Δάσκαλος	Διευκρίνιση, ανταλλαγή και κατανόηση των μαθησιακών στόχων	Ανάδειξη/ εντοπισμός ευρημάτων	Προσφορά ανατροφοδότησης που υποστηρίζει τους μαθητές
Συμμαθητής			
Μαθητής		Ενεργοποίηση των μαθητών ως υπεύθυνων της μάθησής τους	

Ξεδιπλώνοντας τη διαμορφωτική αξιολόγηση

	Που πηγαίνει ο μαθητής;	Που ο μαθητής είναι τώρα;	Πώς ο μαθητής θα φτάσει στο στόχο;
Δάσκαλος	Αξιοποίηση ευρημάτων των επιτευγμάτων των μαθητών έτσι ώστε να προσαρμοστεί η διδασκαλία με τις ανάγκες τους.		
Συμμαθητής			
Μαθητής			

Ανακεφαλαίωση

Για μια αποτελεσματική διαμορφωτική αξιολόγηση των μαθητών μου πρέπει να έχω υπόψη μου ότι χρειάζονται:

- Σαφείς, μετρήσιμοι μαθησιακοί στόχοι
-
-
-
-

... σκέψεις?

... τι κρατάμε?

... ιδέες για εφαρμογή στην τάξη?

Η διαμορφωτική αξιολόγηση

Διαμορφωτική αξιολόγηση μπορούμε να ονομάσουμε τη ρέουσα διαδικασία, την απόλυτα ενσωματωμένη στη διδασκαλία, η οποία αποσκοπεί στη συλλογή πληροφοριών κατάλληλων για τη διασφάλιση της μάθησης. Μια τέτοια μορφή αξιολόγησης έχει τις παρακάτω χαρακτηριστικές ιδιότητες:

1. Καθιστά τους στόχους διδασκαλίας και μάθησης ξεκάθαρους στους μαθητές.
2. Παρέχει σαφή κριτήρια αξιολόγησης, αξιοποιώντας εργαλεία περιγραφής της επίδοσης, όπως είναι οι ρούμπρικες (rubrics). Οι περιγραφές αυτές, όταν ο στόχος είναι η τελική αξιολόγηση συμπληρώνονται από βαθμολογική κλίμακα.
3. Επιδιώκει συστηματικά να μειώσει την απόσταση μεταξύ του στόχου και της επιτυχημένης μάθησης.

Η διαμορφωτική αξιολόγηση

4. Παρέχει *ανατροφοδότηση* συγκεκριμένη, κατανοητή και άμεση, ως προς 4 επίπεδα: (α) το είδος του έργου, (β) τη διαδικασία προσέγγισης του έργου, (γ) την ετοιμότητα του μαθητή και την ικανότητά του να αξιοποιεί μεταγνωστικά τις διορθώσεις, (δ) προσωποποιημένες παρατηρήσεις.
5. Παρέχει ευκαιρίες στον μαθητή να προβεί σε *αυτο-διόρθωση ή ετερο-διόρθωση*, για να βελτιώσει το έργο του και να αποκτήσει βαθύτερη κατανόηση του αντικειμένου.
6. Θεωρεί δεδομένη τη *μαθητική εμπλοκή*. Παρέχει ευκαιρίες διαρκούς αλληλεπίδρασης μαθητή και εκπαιδευτικού μέσα από τη διαδικασία των ερωταποκρίσεων.
7. Παρέχει ευκαιρίες *αυτο- και ετερο- παρακολούθησης της προόδου της μάθησης*, π.χ. με την τήρηση προσωπικού φακέλου και αρχείων.